

DRAUGAS

PERIODICALS
June 9, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIO - JUNE 9, 1999

*****MIXED ADC 606
S182 PS GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/08/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 111
Kaina 50 c.

Popiežius linki Lietuvai stipraus krikščioniškojo tikėjimo

Elkas, Lenkija, birželio 8 d. (BNS) — „Linkiu, kad šventasis tikėjimas visada būtų jūsų tautos tvirtybė, o meilė Kristui brandintų naujus dvasinius vaisius“, kreipdamasis į Lietuvos maldininkus, antradienį Lenkijos Elko mieste sakė popiežius Jonas Paulius II.

Dalį pamokslą sakęs lietuviškai, šventasis Tėvas linkėjo remtis tikėjimo pagrindais ir kurti „Tėvynės ateitį, savo gyvenimą“, puoselėti „savo lietuviškąją bei krikščioniškąją savimonę Bažnyčios, Europos ir visos žmonijos gerovei“.

Jonas Paulius II „su džiaugsmu“ prisiminė savo apsilankymą Lietuvoje 1993 metų rugsėjį. „Tada visi drauge Aušros Vartų šventovėje dėkojome Dievui ir Gailestingumo Motinai Marijai, kad sunkiais jūsų tautai laikais padėjo išsaugoti ištikimybę Evangelijai“, sakė popiežius. Jis prisiminė didelį įspūdį palikusių Kryžių kalną, pakartodamas savo prieš 6 metus sakytus žodžius: „Šis kalnas, zenklintantis antrojo krikščionybės tūkstantmečio pabaigą, tekviečia visus į naują, trečiąjį tūkstantmetį, nešantį Atpirkėjo Kancią ir Prisišėlimu pagrįstą išganymo viltį“.

Pamaldų dalyvių jis prašė pasveikinti visus Lietuvos gyventojus. Savo pamokslu Jonas Paulius II kalbėjo apie žmogaus meilę žmogui, nes „ir visa liturgija buvo skirta žmogaus sielai, kuri, dalindama

masi su artimu dvasiniais ir materialiniais turtais, pati tampa išaukštinta“. Popiežius pabrėžė, jog „pagalbos artimesiems negalima atidėti, ir jau šiandien, dabar reikia tarauti artimui“. „Stenkimės elgtis ir gyventi taip, kad niekam mūsų Tėvynėje netrūktų stogo virš galvos ir duonos ant stalo, kad niekas nesijaustų vienišas, paliktas be globos“, mokė šventasis Tėvas.

Į susitikimą su popiežiumi Elko mieste atvyko daugiau kaip 250,000 tikinčiųjų. Pamaldų pradžioje Elko vyskupas Wojciech Ziembra pranešė, jog susitikti su Jonu Pauliumi II atvyko Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos, Baltarusijos ir Kazachstanio maldininkai, dvasininkai. Minioje buvo matyti plakatai su Lietuvos miestų pavadinimais. Spėjama, kad iš Lietuvos atvyko apie 6,000 tikinčiųjų.

Per šv. Mišias Evangelija buvo skaitoma ne tik lenkiškai, bet ir lietuviškai. Kelias giesmes lietuviškai sugiedo Punksko saviveiklininkai. Nemažai lietuvių buvo ir tarp tikinčiųjų popiežiui dovanas. Baigiantis pamaldoms, popiežius tikinčiuosius pasveikino baltarusiškai ir rusiškai, dar kartą lietuviškai pasveikino lietuvių ir iš Vilniaus rajono atvykusius lenkus.

Atsisveikinti su šventuoju Tėvu atėjo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Antanas Valionis. V. Adamkus pabučiaęs Joną Paulių II žiedą, pasakė, kad šventasis Tėvas yra visų lietuvių širdyje, jis mylimas ir laukiamas Lietuvoje. V. Adamkus palinkėjo Jonui Pauliui II ištvermės ir sveikatos. Šv. Mišių metu V. Adamkus sėdėjo pavesinėje netoli popiežiaus.

* **Kagėbių nužudytų ir Tuskulėnų dvaro teritorijoje palaidotų rezistentų judėjimo dalyvių atminimas bus įamžintas ir jų žuvimo vietoje. Pastato Vilniuje, Gedimino pr. 40, buvusios KGB būstinės sienoje bus iškalta 203 Tuskulėnų aukų pavardės.**

* **Kairių poligono už Klaipėdos pirmadienį buvo susprogdintos 67 minosvaidžių minos, likusios nuo II pasaulinio karo. Sprogmenys prarasti Kretingos rajone Saueirio kaime prie Minijos upės. Iš pradžių keturias minas rado žemę dirbęs ūkininkas. Iškvieči išminuotojai vėliau rado dar 63.**

* **„A. Sabonis atidėjo minis apie atostogas“, tokia antraštė „Lietuvos rytas“ birželio 8-ąją pradeda pirmą puslapį. Laikraštyje rašoma, jog „Portland Trail Blazers“ krepšininkams, „sausų“ rezultatų (0:4) pralaimėjusiems NBA Vakarų konferencijos finalą „San Antonio Spurs“ klubui, prasidėjo vasaros atostogos. Tačiau po sėkmingo pralaimėjimo rungtynių išsisė ne visi Portlando krepšininkai. Vyriausio komandos žaidėjas 34 metų Arvydo Sabonio kalendorius — Europos vyrų krepšinio čempionatas Prancūzijoje. „Man sezonas dar nesibaigė, dabar teks atstovauti Lietuvai“, šypsodamasis kalbėjo A. Sabonis.**

Nuotr.: Pirmadienį Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Baltijos-Amerikos verslo fondo (BAVF) valdybos nariais bei aptarė ekonominės plėtros klausimus ir verslo galimybes Lietuvoje. BAVF yra prieš kelis metus įsteigta nevyriausybinė organizacija, padedanti plėtoti smulkių ir vidutinių verslų Baltijos valstybėse. Fondo programos finansuojamos iš JAV administracijos skiriamų lėšų. (Elta)

Premjeras patikslino savo kabineto veiklos programą

Vilnius, birželio 7 d. (BNS) — Naujasis premjeras Rolandas Paksas, praėjusią savaitę pateikęs Seimui svarstyti savo ministrų kabineto veiklos programą, netrukus Seimo nariams nusiuntė ir kai kurių „redakcinių pobūdžio pasiūlymų“. Tačiau kai kurie jų laikytini kur kas rimtesniais, nei redakciniais.

Anot vieno jų, naujoji vyriausybė sieks, kad šiemet vidutiniškai per mėnesį būtų mokama 330 litų pensija, 2000 metais — 400 litų. Anot programos pataisos, paveltas šių rodiklių, numatytų premjero Gedimino Vagnoriaus kabineto programoje, įgyvendinimas paremtas prielaida, kad ekonominių krizių kaimyninėse valstybėse neišvengiamas poveikis Lietuvos ekonominei plėtrai „nebebus didesnis, nei buvo iki šiol“. Birželio 1 d. Seimui pateiktoje pirmojoje programos redakcijoje pensijos rodikliai buvo de-

desni — 400 litų 1999 metais ir 460 litų kitamet.

Seimo opozicinės LDDP ir Socialdemokratų frakcijos naują programos redakciją sutiko palankiai, tvirtindami, kad R. Paksas, skirtingai nuo savo pirmtako G. Vagnoriaus, „neskraido padėbesiais“ ir blaiviau vertina vyriausybės finansines išgales.

Pagal vieną kitą programos pataisymą, skyriuje apie ekonomikos pastovumą įrašyta nuostata, kad 1999 ir 2000 m. planuojamas biudžetas be deficito. Patikslinama, kad nuvertėję rubliniai gyventojų indėliai ir toliau bus grąžinami iš Privatizavimo fondo lėšų.

Programos užsienio politikos srityje, atsižvelgiant į pasikeitimus, numatoma, kad vyriausybė šiemet pasirašys sutartį su Latvija dėl valstybinės sienos pažymėjimo juroje. Nesenai Lietuvos ir Latvijos derybininkai šią sutartį paruošė tvirtinimui.

Prezidentas pasirašė įstatymą dėl „Williams“ investicijų

Vilnius, birželio 7 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį pasirašė Seimo priimtą susivienijimo „Mazeikių nafta“ pertvarkymo įstatymą, leidžiantį JAV bendrovei „Williams International“ iš viso įsigyti 66 proc. susivienijimo akcijų.

Įstatymas įsigalios, kai bus paskelbtas „Valstybės žiniose“.

Sutartį dėl pirmojo 33 proc. akcijų paketo pirkimo „Williams“ ir Lietuvos vyriausybė tikisi pasirašyti birželio pabaigoje.

Pasak prezidento atstovės spaudai Violetos Gaizauskaitės, šalies vadovo vertinimu, „Williams“ investicijos yra reikalingos Lietuvai. Ji pažymėjo, kad prieš pasirašydama birželio 3 d. Seimo priimtą įstatymą, V. Adamkus įsigilino į visas pareikštas nuomones, tačiau nepakeitė savo principinio sprendimo.

Prieš pasirašydamas Seimo įstatymą, prezidentas pirmadienio rytą dar buvo susitikęs su JAV ambasadoriumi Lietuvoje Keith Smith, kuris Lietuvos vadovui sakė, kad „Williams“ investicijos yra naudingos Lietuvos suverenitetui ir „Mazeikių naftos“ gyvybingumui.

Pasak jo, Lietuva už patvirtintą elektros energiją gavo 17 mln. litų. Anot V. Kundroto, birželio 1 d. AB „Lietuvos energija“ duomenimis, įsiskolinimas Lietuvai siekė 400 mln. litų, teigia valstybės kontrolierius Vidas Kundrotas, antradienį Seimo visuotiniame posėdyje pateikęs Valstybės kontrolės 1998 m. veiklos ataskaitą.

Pasak jo, Lietuva už pa-

Rusijoje kalintiems lietuviams kelio į Lietuvą dar nematyti

Vilnius, birželio 8 d. (BNS) — Antradienį dienraštis „Lietuvos rytas“ išspausdino Karaliaučiaus kalėjime kalintio nuteistojo laišką, kuriame priekaištaujama teisės saugos institucijoms dėl abejingo požiūrio į kelias dešimtis lietuvių, esančių svetimos valstybės įkalinimo įstaigose. Laiške, be kita ko, skundžiamasi, kad gegužės 19 d. iš Karaliaučiaus miesto tardymo izoliatoriaus į įkalinimo įstaigą, kurioje kalio laiško autorius, buvo atkelti šeši nuteistieji, užsikrėtę žmogaus imunodeficitu virusu (ŽIV). Jie apgyvendinami bendrosiose patalpose kartu su sveikais nuteistaisiais, kur ir turės atlikti jiems skirtą bausmę. Taip pat minima, kad kolonijos bendrose patalpose su sveikaisiais gyvena ir tuberkulioze sergantys nuteistieji, kurie į kalėjimo ligoninę išvežami, kai liga pereina į atvirąją formą.

Laiško autorius, kuris nenorėjo, kad jo pavardė būtų skelbiama, teigia, kad šių metų vasario-kovo mėnesiais kolonijoje išplito dizenterijos epidemija, kuri apėmė didžiąją dalį nuteistųjų. „Kolonijos viršininkas viešai pareiškė, kad epidemija kilo dėl nekokybiškų maisto produktų, kuriuos kaip humanitarinę pagalbą Kaliningrado srities įkalinimo įstaigoms, prasidėjus ekonominei krizei Rusijoje, atvežė Lietuva, tarpininkaujant Lietuvos konsului bei Lietuvos ir Kaliningrado srities verslininkų asociacijos prezidentui“, rašoma laiške.

Pasak jo autorius, kreiptis su skundais dėl nepakeliamų kalnimo sąlygų yra beprasmiška, nes visi skundai siun-

čiami per kolonijos cenzūrą. „Susidaro įspūdis, kad Lietuvos teisės saugos institucijoms kelios dešimtys lietuvių, esančių svetimos šalies įkalinimo įstaigose — ne metais. Nejaugi Lietuva perims savo piliečius tik tada, kai Rusija pasiims savuosius iš Lietuvos įkalinimo įstaigų? Tokios šventės galime ir nebesulaukti“, rašoma laiške, išvengusiam cenzūros.

Pataisos reikalų departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius Jonas Blaževičius sakė, kad šiemet Karaliaučiuje kalinami lietuviai tikėtis pagalbos iš Lietuvos neturėtų, nes šiemet greičiausiai dar neįsigalios Rusijos ir Lietuvos sutartis dėl apsikeitimo kalininiais. Ši sutartis Maskvoje buvo paruošta tvirtinimui 1996 m. lapkritį, tačiau jos dar nepasirašė abiejų valstybių premjerai. Numatoma, kad sutartis bus pasirašyta per birželio pabaigoje vyksiantį Lietuvos premjero Rolando Pakso vizitą į Maskvą.

Pasak J. Blaževičiaus, nors Lietuva su Baltarusija panašią sutartį pasirašė pernai, iki šiol kalininiai neapsieista dėl pasyvaus Baltarusijos požiūrio į šios sutarties vykdymą. Taip gali atsitikti ir su Rusija.

J. Blaževičius teigė, kad dėl prastų gyvenimo sąlygų ar kalinių teisių pažeidimų Lietuvos Užsienio reikalų ministerija turėtų kreiptis kalinių giminaičiai ar žmogaus teisių organizacijos. Gavusi skundą, URM galėtų kreiptis į Europos Tarybą, kad būtų patikrintas skundžiamas kalėjimas ir nustatyta, ar laikomasi Europos kalėjimų taisyklių.

Didėja Baltarusijos skola Lietuvai

Vilnius, birželio 8 d. (BNS) — Baltarusijos skola Lietuvai už pateiktą elektros energiją toliau didėja ir perkopė per 400 mln. litų, teigia valstybės kontrolierius Vidas Kundrotas, antradienį Seimo visuotiniame posėdyje pateikęs Valstybės kontrolės 1998 m. veiklos ataskaitą.

Pasak jo, Lietuva už pa-

teiktą elektros energiją gavo 17 mln. litų. Anot V. Kundroto, birželio 1 d. AB „Lietuvos energija“ duomenimis, įsiskolinimas Lietuvai siekė 400 mln. litų. Anot V. Kundroto, metų pradžioje Baltarusija buvo skolinga 321 mln. litų. „Kaip matote, skaičiai nepatvirtina, kad problema būtų sprendžiama“, sakė jis.

Metų pradžioje Valstybės kontrolės departamentas išskėlė bylą AB „Lietuvos energijai“ dėl valstybės lėšų iššvaistymo stambiu mastu. Vėliau Generalinė prokuratūra nutraukė šią bylą kaip nepagrįstą.

Ziniasklaidos ir politikų diskusija dėl nuostolingos elektros energijos tiekimo Baltarusijai buvo vienas veiksnių, nulemusių visuomenės pasitikėjimo Gedimino Vagnoriaus vyriausybės sumažėjimą.

Pavasari Valstybės gynimo taryba rekomendavo kol kas nenutraukti elektros energijos eksporto Baltarusijai.

Specialistų nuomone, nutraukus perteklinę elektros energijos pardavimą, turėtų padidėti elektros energijos įkainiai Lietuvoje.

KALENDORIUS

Birželio 9 d.: Šv. Efraimas; Felicijus, Gintas, Gintė, Maksimijonas.

Birželio 10 d.: Diana, Galindas, Liutgarda, Margarita, Vainius, Vilgaile, Žybartas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS ATLANTO RAJONO VEIKLA

„Skaudybės kelio“ š.m. gegužės 5 d. laidoje išspausdintame š.m. balandžio 10 d. Lemont, IL, vykusios LSB Vadijos sueigos aprašyme apie LSB veiklą, Skryčių vedėjų ir Rajonų atstovų pranešimus, netiksliai buvo pranešta apie Atlanto rajono skautų veiklą. Patikslinimui čia pateikiu Atlanto rajono atstovų — ps. fil. Grijos Adomkaitienės ir v.s. Vytauto Dilbos LSS Seserijos ir Brolijos suvažiavimui paruoštą pranešimą:

ATLANTO RAJONAS

(1998-1999)

Atlanto rajonui priklauso Bostonas, Hartfordas, New Yorkas, Philadelphia, Rochester, Washington, D.C., Waterbury ir Worcester.

Bostone ir Philadelphijoje vyksta jaunimo veikla. Hartforde, New Yorko ir Washington, D.C., veikia židiniai. Worcesteryje pasirodo, vyresnio amžiaus skautai ir skautės, o Rochesteris artimai veikia su Kanados rajonu, nors registracijos reikalams priklauso Atlanto rajonui. Iš Waterbury ir New Yorko tuntu nieko negirdime.

Iš Vyriausios skautininkės ir Vyriausio skautininko gaunamos žinios persiunčiamos visoms vietovėms, bet stipriausi ryšiai yra su Bostonu ir Philadelphija, nes ten vyksta jaunimo veikla.

Praėjusią vasarą Atlanto rajone vykusioje Tautinėje stovykloje dalyvavo Bostono ir Philadelphijos jaunimas. Atsirado net du nauji jaunuoliai — vienas iš Floridos, o antras iš New Haven. Šią vasarą, rugpjūčio 15-22 d. planuojama AR stovykla Camp Resolute, Bolton, MA. Tikimasi stovyklausiant 40-50 stovyklautojų iš Bostono ir Philadelphijos. Šiemet bandysime pradėti jaunų šeimų pastovyklę. Kaip

visuomet, mūsų rajone stokoja jaunų vadovų. Turime pasiūlyti tėvelių, prisidedančių prie programos pravedimo, bet pageidaujame jaunų vadovų darbui su jaunimu. Mūsų skaičiai nedideli. Universitetus lankantis jaunimas nenori ar negali prarasti savaitės uždario, dėl to nesto vyksta, o vyresnis, jau nuolat dirbantis jaunimas negauna atostogų. Tikimės, kad ir šiemet, kaip ir visuomet, susitvarkysime.

Be stovyklos, Bostone kasmet ruošiamas Kaziuko mugė su skautų,čių vaidinimu. Šiais metais vaidino „Miegantįją gražuolę“, kur jaunas princas pas princesę atvyko sprausminių lektuvų (pastatyto skautų vyčių „Dariaus“ būrelio). Turi bendrą rudeninę abiejų tuntų iškylą dviračiais ir pavasarinę kopimo į kalnus iškylą. Be to, draugovės kartą per mėnesį renkasi į sueigą, o prieš mugę, ruošiant vaidinimą, susirenka kas savaitę. Skautai organizuoti dalyvauja Vasario 16-tos minėjime. Nors narių nedaug, yra graži grupė tėvų, remiančių visą veiklą.

Philadelphijoje ruošia sueigas sekmadieniais, siedami jas su pamaldomis ir lituanistinės mokyklos pamokomis. Čia jaunimo mažai, bet entuziastingai veikdami daug atlieka. Grupė sesių mokosi kankliuoti ir dažnai kviečiamos viešai pasirodyti.

New Yorko, Hartfordo ir Washingtono sesės židinišės, o Worcesteryje vyresni skautai kasmet suruošia Kaziuko mugę. Taip pat šie vyresnio amžiaus skautai šiuose telkiniuose pasirodo įvairiuose visuomenės renginiuose.

Atlanto rajonas, nors nedidelis ir negausus, gyvuoja ir tęsia skautišką veiklą. Registruotų skautų ir skau-

Skautininkas fil. Romas Fabijonas su vilkiukais Čikagos „Lituanicos“ skautų stovykloje, Rake, 1971 m.

Nuotr. P. Vitkaus

čių (1999 m. kovo 28 d.) Atlanto rajone yra:

LS Brolijoje
vilkiukų — 14
skautų — 7
pr. skautų — 15
sk. vyčių — 53
skautininkų — 11
LS Seserijoje
LSS: liepsnelių — 11
paukštyčių — 16
skautų — 16
pr. skautų — 11
vyr. skautų — 30
skautininkų — 45
židinių — 41

Sveikinu visus Atlanto rajone uoliai skautaujancius brolius ir seses, o ypač išvermingus jų vadovus ir vadoves, be kurių veikla būtų neįmanoma. Visiems linkiu sėkmės tęsti gražią darbą, tvirtėti skautybėje, kad jūsų sueigos būtų idomos, o stovykla smagi ir naudinga skautamokslui išgyvenimais praktikoje. Rajono atstovams sesei Grijai Adomkaitienei ir broliui Vytautui Dilbai linkiu išvermės ir dėkoju už išsamų veiklos pranešimą.

Budėkime,

v.s. fil. Albinas Sekas
LSB Vyriausias
Skautininkas

LSS STOVYKLOS

Birželio 11-13 d. — Čikagos ir Lemonto skautų ir skautėjų savitgalio stovykla — Jamboree '99 vyks „Goodenow Grove Nature Forest Preserve“ netoli Beecher, IL.

Birželio 30 - liepos 5 d. — ASS stovykla Los Angeles, CA.

Birželio 30 - liepos 11 d. — Ramiojo vandenyno rajono skautų stovykla Los Angeles skautų „Rambyno“ stovyklavietėje.

Liepos 20-27 d. — „Gintaro“ ir „Ažuolo“ vadovų ir vadovų mokyklų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos 28 - rugpjūčio 7 d. — JAV LSS Vidurio rajono stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 1-15 d. — Kanados rajono skautų ir skautėjų stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje netoli nuo Toronto.

Rugpjūčio 15 - 22 d. — Atlanto rajono skautų stovykla Camp Resolute, Bolton, MA.

„LITUANICOS“ ŠVENTĖ
Spalio 2 d. — „Lituanicos“ tunto 50 metų veiklos sukaktvinė vakaronė ir pokylis Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL.

„LITUANICOS“ TUNTO JUBILIEJUS

Šventiška mintimi Čikagos skautų „Lituanicos“ tunto vadovai pradėjo 1999-sius metus. Aukštinė sukaktis! Tokio mis progomis vis prisimenu vienos amerikiečių skautėjų vadovės žodžius pasakytus prieš 40 metų: „susidėvės uniformos ir įstosite pas mus“. Gal ir būtų susidėvėjusios, jei ne ta Lietuva, kurią ne savo noru palikome.

Dabar „Lituanicos“ tuntas, vadovaujamas jau čia gimusio tuntininko ps. Ričardo Chiapettos, švenčia 50 metų veiklos jubiliejų! Per tuos 50 metų daugiau negu 200 draugininkų kas savaitę ruošė sueigas Bridgeporte, 18 kolonijoj, Brighton Parke, Marquette Parke, Roselande, Cicero, Rockforde, Jaunimo centre, Lemonte, šiauriniuose priemiestuose. Dabartiniai vilkiukai, bebrukai jau yra ankėliai „Lituanicos“ tuntą steigusiųjų, vaikų — „Lituanicos“ tunte augusių. Šiais sukaktviniais metais vis minėsime šaunuosius „Lituanicos“ brolius „Draugo“ dienraštyje, taip, kaip ir per 50 metų nuo paties pirmojo lietuvių jaunuolių kvietiančio skelbimo skautauti.

Apie Liūtą Grinių, kuris 1948 m. lapkričio mėn. Čikagoje sukvietė pirmąją skautų ir skautėjų sueigą, jau skaitėme s. A. Dundzilos straipsnyje.

Skautus vyčius į steigiamąją sueigą pakvietė skautas vytyt Romas Fabijonavičius-Fabijonas. Jo skelbimas išspausdintas „Draugo“ dienraštyje 1949 m. birželio 18 d. Prieš 50 metų! Pirmoji skautų vyčių „Šarūno“ draugovė buvo įsteigta tą metų liepos 3 d. draugovės vadu išrinktas Eugenijus Vilkas.

Turbūt kiekvieno skauto svajonė yra tapti skautu vyčiu. Visus žavi jų graži jaunystė, kilnūs idealai, o vėliau — jų darbai. Todėl su džiaugsmu sveikiname skautą vytyt v.s. Romą Fabijoną jubiliejaus proga, kuris vos atvykęs į šį kraštą iš Hanau stovyklos Vokietijoje, su broliais „hanaviškais“ V. Vepštu, Vaciu Macieža ir Vytautu Petrausku pradėjo vyčiavimą Čikagoje. Pradėjęs — nesustojo. Ne kartą vadovavo skautų vyčių draugovei, būreliui, židiniui. Paskutinis skautų vyčių židinio gerasis darbelis buvo pernai — surinkti 2,500 dol. ir užsakyti ženklai Lietuvos skautų 1998 m. Tautinei stovyklai.

Grįžęs iš JAV kariuomenės 1957 m. Romas mokėsi ir įsigijo inžinieriaus diplomą; tuo pačiu buvo „Lituanicos“ tunto tuntininko Vytauto Petrausko pavaduotoju. Nuo 1970-jų metų vadovavo stovyklose, draugininkas. Dvylika metų 1970-1981 m. buvo LSB vadijos narys, skautų vyčių, vadovų lavinimo skryžių vedėjas. 1976 m. vadovavo programai draugininkų sąskrydyje, 1978 ir 1980 m. buvo „Ažuolo“ mokyklos vadovų stovyklų viršininku.

Daugelio skautiškų dainų kūrėjas s. Ritos Dabulevičiūtės ir v.s. Romo Fabijonų šeimoje užaugo du jūrų skautai Povilas ir Andrius, Miško Broli — Bronius, Judita ir Silvija — vyr. skautės, vadovės „Aušros Vartų“ tunte.

A. Namikienė

ASS „Draugystės“ stovykla š.m. birželio 30 - liepos 5 d. vyks Los Angeles skautų „Rambyno“ stovyklavietėje Big Bear, CA, esančioje maždaug 2 val. vairavimo nuo LA. Stovyklai ruošti komiteta sudaro LA ASS skyriaus nariai. Komitetui vadovauja senj, Auris Jarašūnas, Korp! Vytis Los Angeles skyriaus pirmininkas.

Registraciją tvarko fil. Vytenis Kirvelaitis, 1 East Custer Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-0645. E mail: Vytenis.kirvelaitis@rrd.com

Stovyklos mokestis:
11 d. stovyklaujant:
1 asmuo — 255 dol.
2 iš šeimos — 215 dol. už kiekvieną

3 iš šeimos — 180 dol. už kiekvieną
Savaitę stovyklaujant:
1 asmuo — 195 dol.
2 iš šeimos — 155 dol. kiekv.
3 iš šeimos — 135 dol. kiekv.
5 d. stovyklaujant:
1 asmuo — 150 dol.
2 iš šeimos — 115 dol. kiekv.
3 iš šeimos — 100 dol. kiekv.
Trumpiau stovyklaujant — 30 dol. asmeniui už dieną.

Palapinės atsiveža patys stovyklautojai. Jei reikia — galima palapines išsinuomoti, bet apie tai iš anksto pranešama (registruojantis stovyklai).

ASS nario mokestis — 20 dol. turi būti sumokėtas už 1999 metus. Galima sumokėti registruojantis. Mokestį už stovyklą reikia susimokėti iki š.m. birželio 15 d. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association. Jei reikalingas transportas, prašoma pranešti registruojantis.

Būtina užpildyti: „Agreement of Release“, LSS, ir „Health History“ formas prieš atvykstant stovyklon. Minimos formos užpildymui užsire-

gistravusiems bus pasiųstos paštu.

Formali akademikų uniforma bus su juosta ir stovykliniu kaklaraiščiu: sesių — mėlynas sijonas ir balta palaidinukė; brolių — khaki trumpos ilgos kelnės su khaki skautiškais marškiniais. Stovyklavietėje bus galima įsigyti „Draugystės“ T-marškinėlius ir treninius (tokius pat, kuriuos turėjome Tautinėje stovykloje), ženklukus ir kaklaraiščius.

Stovykliniai reikmenys bus netrukus paskelbti.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumeratorai yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

SVEIKINAM BROLI TOMA

Buvusį ilgametį Čikagos „Lituanicos“ tunto skautą Tomą Dundzilą š.m. gegužės 21 d. George Mason universitetas

Tomas Dundzila

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

AD

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pimas apyl. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltaba lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9985
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-968-0984
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ZUBA, M.D.
INDRĖ RUODAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 627-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-5238

NIJOLĖ STANKEVIČIŪTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje
Spalio 2 d. — „Lituanicos“ skautų tunto 50 metų veiklos sukaktvinė vakaronė ir pokylis Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL.

Spalio 15-17 d. Akademini Skautų sąjūdžio suvažiavimas Čikagoje.

Bostono „Senieji lapiniai“ gegužės 23 d. aplankė savo buvusius draugus ir brolių kapus ir papuošė juos vėliavėmis. Prie buvusio „senojo lapino“ ir „Žalgirio“ tunto tuntininko s. Jurgelio kapo — ps. Liūtas Gražulis, s. Benius Banaitis ir v.s. Vytautas Dilba, LSB Atlanto raj. atstovai.

Nuotr. Č. Kilulio

PAGALIAU KILNUS SUMANYMAS — TIKROVĖ

Ši sekmadienį, birželio 13 d., Pasaulio lietuvių centro sodelyje bus pašventintas ypatingas paminklas, pavadintas „Partizano Motina“. Šio projekto sumanytoja ir, galima sakyti, atlikėja Bronė Nainienė sutiko atsakyti į kelis klausimus.

— Kaip Jums kilo sumanymas pastatyti paminklą Lietuvos partizanų ir Sibiro tremtinių prisiminimui?

— Partizanų didvyriško ryžto ir kovų, ginant savo tautą ir tėvynę, negalėjome pamiršti. Išėjimo jie visada buvo prisimenami minėjimuose, prierašyta daug knygų apie jų didvyriškas kovas. Dainavome jų dainas ir tos dainos stipriai mūsų išsilaukymą būti gerais lietuviais — nepamiršti savo tėvynės Lietuvos. Tragiškus birželio trėmimus gedulingai šventėme. Viena PLC kultūrinių renginių komiteto posėdyje aš pasiūliau, kad jau atejo laikas ir gal reikia centro sodelyje pastatyti paminklą Lietuvos partizanų ir Sibiro tremtinių prisiminimui. Komitetas tam pasiūlymui pritartė ir taip aš pasiūliau šį projektą įgyvendinti.

— Kodėl pasirinkote statyti PLC, o ne kur nors kitą?

— PLC įsikūręs Lemonte, ji supa sodeliai su didžiuliais medžiais, rami aplinka, o lankytojų daug — ir vyresnių, ir jaunesnių. Centre įsikūrusios lietuviškos mokyklos, taigi daug vaikų ir jaunimo. Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčia lanko daug žmonių. Be to, Amerikai pripažinus Lietuvos nepriklausomybę, čia, tuose patalose sodeliuose, šventėme jos laisvės ir nepriklausomybės atgavimą ir įsijungimą į laisvą pasaulio tautų šeimą. Pagalvojome, kad čia labai tinka ir gera vieta paminklui. Paminklas visiems lankytojams primins patį drąsiausią, bet ir patį skaudžiausią lietuvių tautos laikotarpį.

— Ar iš karto kreipėte R. Močiulską, ar turėjote galvoje daugiau lietuvių skulptorių?

Bronė Nainienė.

— PLC lanke skulptoriai, dailininkai iš Lietuvos. Gavome pasiūlymą iš jų, kad būtų gražu sodelyje pastatyti paminklą, ar kelis, o gal ir kelių. Tuo metu didžiausias rūpestis buvo centro išlaikymas, jo praplėtimas ir pritaikymas geriausia naudoti.

— Ar paminklo projektas buvo paties skulptoriaus ar Jūsų?

— Kai rimčiau pradėjome galvoti apie paminklo statymą, pradėjome dairytis ir skulptoriaus. Ramojus Mozoliuskas gyvena Lemonte apylinkėje, dažnai su juo susitikiname, tai su juo ir pradėjome kalbėtis. Skulptorius sukūrė paminklo modelį. Skulptūrą pavadino „Partizano Motina“. Mums tas paminklo modelis patiko, o kad daugiau žmonių jį matytų, padėjome misijos bažnyčioje ir ten jis ilgai stovėjo.

— Kas finansavo šį projektą?

— Kaip visi žinome, ką nors didesnio padaryti, įgyvendinti reikia visuomenės pritrimo ir prisidėjimo. Parašėme pirmą laišką „Jamžinkime žuvusius už Lietuvos laisvę“. Praurimė Ragienė laiškus išsiuntinėjo gausiems centro nariams, rėmėjams ir plačiai visuomenei. Rašėme ir spaudą, kviesdamos paremti šį mūsų projektą. Prašėme ir gavome 2,000 dol. paramos iš Lietuvos fondo. Tai buvo gana gera pradžia. Gausūs ir dosnūs aukotojai įgalino mus šį paminklą pastatyti ir esame jiems labai dėkingos.

— Kokia buvo reakcija, kai pradėjote kalbėti apie paminklo statymą mintį?

— Reakcija buvo gera, teigiama ir labai greitai, manau, kad daug kas tokio projekto įgyvendinimo jau seniai laukė. Gausios aukos pradėjo ateiti, o jų parašyti nors ir keli pasakatinimo žodžiai darbą ir rūpestį palengvino.

— Su kokiomis didžiausiomis kliūtimis teko susidurti?

— Jokių kliūčių ir nesutarimų dėl paminklo statymo nebuvo. Buvo tik pritarimas ir gražūs padėkos žodžiai.

— Šis projektas buvo atliktas nuostabiai greitai, kaip, kas Jums daugiausia padėjo projektą įgyvendinti?

— Daugiausia rūpestį teko man, nes aš paminklo pastatymo darbą pasiūliau pati, lais-

Lietuvos piliakalnis, kur ilsisi mūsų tautos didvyriai-milžinai. Nuotr. Onos Rušienienės

va valia. Turbut esu gimusi po laimingą žvaigždę, nes ko prašiau talkinti, niekas neatsakė padėti. Labai daug padėjo Vytautas Čepėnas; nes visos aukos eidavo jo adresu. Jis viską tvarkė: skaičiavo pinigų ir sudarydavo aukotojų sąrašus. Daug padėjo Dalia Šlenienė — su ja aptardavome visas iškilusias problemas, atidengimo — pašventinimo, paminklo aplinkos papuošimą. Ji padarė visus plakatus — labai gražiai ir meniškai. Visus tuos sąrašus, kurie kabo centre ant skelbimų lentos, padarė Gediminas Kazėnas. Savo rašiniams prisidėjo Juozas Bauzys, Juozas Žygas ir Bronius Nainys, ypač padėjo „Draugo“ vyr. red. Danutė Bindokienė, su kuria labai lengva bendradarbiauti. Savo patirtimi daug padėjo Marija Remienė, ypač partizanų iškviatimui iš Lietuvos. Su skulptoriumi Ramojus Mozoliuskas visada buvo artimas ryšys, PLC tarybos pirm. Rimas Griškėlis ir valdybos pirm. Kęstutis Jecius padėjo, kur tik mums reikėjo vyriškos pagalbos ar patarimo. Centro administratorius Ignas Budrys, kada tik ko prašiau, viską padarė. Aldona Paleikienė labai tvarkingai priima užsakymus į po minėjimo ruošiamus pietus. Romas Kronas šiuo metu ruošia tam įvykiui pažymėti lankstinuką, kuris bus išdalintas šventės metu. Aš labai gerbiu kitų nuomonę ir stengiuosi išsilaikyti įvairius pasisakymus bei pageidavimus, nes, manau, tada lengviau išvengiama nereikalingų klaidų. Buvo malonus, draugiškas bendradarbiavimas.

— Papasakokite apie paminklo šventinimo iškilmes: kada, kas dalyvaus?

— Paminklo atidengimo — pašventinimo iškilmes birželio 13 d., 10 val. r., renkamės sodelyje prie paminklo. Veliau pakeliamas — Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, vadovaujama J. Sidlauskio, Amerikos ir Lietuvos himnai — solistė Praurimė Ragienė. Paminklo pašventinimas — prel. dr. Ignas Urbonas; vainiko padėjimas — Lietuvos partizanai, šventės atidarymo žodis — Bronė Nainienė, Pal. J. Matulio misijos choras, vadovaujamas muz. Birutės Mocikienės pagiedos giesmę „Už tuos, kurie jau baigė žemės kelią“. Po to šv. Mišios bažnyčioje. Mišių metu giedos misijos choras. Po Mišių minėjimo centro didžiojoje salėje. PLC tarybos pirmininko Rimo Griškėlio žodis. Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimas, svečių ir organizacijų sveikinimai, atvykusių iš Lietuvos partizanų Antano Lukšos ir Vytauto Balsio žodis. Po minėjimo bendrą pietus. Į minėjimą kviečiame visus, tiems, kurie nenorės valgyti, bus sustatytos kėdės be stalų. Padėkos — Bronė Nainienė. Baigsiame „Lietuva brangi, mano tėvyne“.

— Leidinys, kuriame surašytos visų aukotojų pavardės, partizanų Povilo Vaicekausko vėdamasis, sveikinimai, kalbos, iškilmių nuotraukos, išleisime po minėjimo, kaip galima greitai. Paaiškinimas ir prašymas: užuot įprasto vainiko, nupinsime iš ažuolo lapų didelį, ilgą vainiką ir juo papuosime paminklą. Prašymas, jei turite galimybę, atsineškite po vieną gėlę ir kiekvienas asmeniškai į tą ažuolų vainiką įdėsi savo gėlę, tuo jiems išreikšime savo asmeninę pagarbą.

— Pietus reikia užsisakyti vietas tel. 708-448-7436.

— Uzsieniečiai nori atostogauti Lietuvoje

Uzsienio turistai Lietuva kasmet vertina vis geriau — tai rodo kiekvienais metais atliekamos svečių iš uzsienio apklausos duomenys.

Pernai buvo apklausta 1,200 turistų ir 1,600 vienadienių lankytojų Vilniaus ir Palangos oro uostuose, Vilniaus geležinkelio stotyje bei pasienio postuose. Pagal penkiabalę vertinimo sistemą jie Lietuvą įvertino 4.3 tašku.

Tradiciskai turistai skundėsi informacijos stoka bei tualetų bukle, tačiau išskyrė nuosirdų bendravimą su žmonėmis, jų geranoriškumą, buvo patenkinti tuo, kad nebereikėjo stovėti eilėse prie sienos.

Praėjusiais metais į Lietuvą atvyko net 4.3 milijono uzsieniečių (600,000 daugiau nei 1997 m.), jie išleido daugiau negu 2 milijardus litų. Didžioji dalis turistų lankėsi Vilniuje, kuris išlaiko pagrindinio turistų traukos centro poziciją, nemažai uzsieniečių vykdavo į pajūrio regioną, Kauną.

Turizmo departamento Rinkodaros, informacijos ir statistikos skyriaus viršininko Rimanto Skirmanto nuomone, uzsieniečius traukia Lietuvos natūralumas. Žinoma, viskas turi būti švaru ir tvarkinga, sakė jis, tačiau nereikia iš senų namų daryti nudailintų dežucių.

Pagrindinė atvykstamojo turizmo rinka yra Rusija. Lietuvos turizmo imonės pernai suveikė paslaugų beveik 7,000 turistų ir daugiau negu 5,000 vienadienių lankytojų iš Rusijos. Jie Lietuvą vertina kaip kultūringą valstybę, tačiau skundžiasi atsirandančiomis problemomis įsigyjant vizas.

Kalbėjosi Danutė Bindokienė (Elta)

Uzsieniečiai nori atostogauti Lietuvoje

Uzsienio turistai Lietuva kasmet vertina vis geriau — tai rodo kiekvienais metais atliekamos svečių iš uzsienio apklausos duomenys.

Pernai buvo apklausta 1,200 turistų ir 1,600 vienadienių lankytojų Vilniaus ir Palangos oro uostuose, Vilniaus geležinkelio stotyje bei pasienio postuose. Pagal penkiabalę vertinimo sistemą jie Lietuvą įvertino 4.3 tašku.

Tradiciskai turistai skundėsi informacijos stoka bei tualetų bukle, tačiau išskyrė nuosirdų bendravimą su žmonėmis, jų geranoriškumą, buvo patenkinti tuo, kad nebereikėjo stovėti eilėse prie sienos.

Praėjusiais metais į Lietuvą atvyko net 4.3 milijono uzsieniečių (600,000 daugiau nei 1997 m.), jie išleido daugiau negu 2 milijardus litų. Didžioji dalis turistų lankėsi Vilniuje, kuris išlaiko pagrindinio turistų traukos centro poziciją, nemažai uzsieniečių vykdavo į pajūrio regioną, Kauną.

Turizmo departamento Rinkodaros, informacijos ir statistikos skyriaus viršininko Rimanto Skirmanto nuomone, uzsieniečius traukia Lietuvos natūralumas. Žinoma, viskas turi būti švaru ir tvarkinga, sakė jis, tačiau nereikia iš senų namų daryti nudailintų dežucių.

Pagrindinė atvykstamojo turizmo rinka yra Rusija. Lietuvos turizmo imonės pernai suveikė paslaugų beveik 7,000 turistų ir daugiau negu 5,000 vienadienių lankytojų iš Rusijos. Jie Lietuvą vertina kaip kultūringą valstybę, tačiau skundžiasi atsirandančiomis problemomis įsigyjant vizas.

Kalbėjosi Danutė Bindokienė (Elta)

Pelningiau kaip prekyba narkotikais

Asmuo, policijos pagautas su dviem uncijom kokaino, gali būti nubaustas kalėjimu iki gyvos galvos. Tuo tarpu automobilio vagis, jeigu tai pirmas jo nusikaltimas, nubaudžiamas sąlyginai, nebent jau anksčiau už tokį pat nusikaltimą buvo keturis kartus areštuotas... Tad dabar nemaža dalis prekyviusiųjų narkotikais pasirenka „naują verslą“ — mašinų vogimą, juo labiau, kad šiom „prekėm“ atsivėre plačios rinkos užsienyje, kur daug sunkiau susekti, ar automobilis pavogtas, ar ne.

Apskaičiuojama, kad tai nusikaltėliams kasmet atneša apie 8 milijardus dol. pelno, o rizikos — iš tikrųjų nedaug. Viena, kad baumsės už automobilio pavogimą yra mažos, antra, kad su modernios technologijos pagalba ir vogtų mašinų pardavimu užsienyje, labai sunku nustatyti, kas yra tikrasis savininkas. Daugelis žmonių, kurie perka automobilį savo krašte, net nežino, kad jis yra pavogtas Amerikoje ir nelegaliai įvežtas.

Anksčiau apie 90 proc. pavogtų automobilių policija surasdavo ir grąžindavo savininkams. Per pastarąjį dešimtmetį tas procentas nukrito iki 65. Pasikeitė ir vagys: iš proginių (daugiausia jaunuolių, norinčių smagių pasivažinėti, išsibavęs benziniui, mašiną pametusius) į profesionalus, kurie žino „paklausą“ ir pasirenka „prekę“. Ypač po Sovietų Sąjungos žlugimo plačiai atvertai vartai vogtų automobilių srautui į buvusius sovietijos imperijos sudėtyje kraštus ir Amerikos teisėsauga dažnai jaučiasi bejėgė tuos vartus užrakinti. Kadangi didžiausias skaičius vogtų automobilių į užsienį iškeliauja uždaruose talpintuose laivais, muitinės tarnautojams visus patikrinti yra tiesiog neįmanoma: vien tik per New Yorko uostą kasmet išsiunčiama per 55,000 talpintuvų, o patikrinti, ar tuose talpintuose neįkištas vogtas automobilis, paskirta tik 10 tarnautojų.

„U.S. News & World Report“ (š.m. birželio 14) išspausdino straipsnį apie automobilių vagystių epidemiją. Gaila, kad tarp nusikaltimų pagarsėjusių, ypač narkotikų prekyba, Pietų bei Vidurio Amerikos gyventojų paminėti ir lietuviai. (Vėl ta pati daina, tik kitas priedainis!) Kaip rašoma žurnale: „Miami mieste lietuvių vagių gauja nuste-bino slapukus FBI pareigūnus ne tik vogtų automobilių pre-

kyba, bet taip pat bulgariškų raketšaudžių pasiūlomis, pasi-girdami, kad gali parūpinti net rusiškų branduolinių ginklų...“ Apie tai jau daug kartų buvo rašoma, išsiaiškinta, kad tie „lietuviai“ yra rusų tautybės (be abejo, su Lietuvos pilietybės dokumentais), bet, neigiamos propagandos atžvilgiu, jie tikrai Lietuvos įvaizdžiai nepasitarnavo. Keistoka, kad Amerikos žiniasklaida nepraleidžia mažiausios progos paminėti lietuvių, jeigu gali juos padožyti tamsiomis spalvomis, kai tuo tarpu pro teigiamas Lietuvos ar lietuvių apraškas (juk tokių apšiai yra) praslenskama nematant ir negirdint.

Tikrai visi esame matę gamtosauugininkų ar kitų mokslininkų pastangas kiek galima daugiau sužinoti apie įvairius paukščius, žemės paviršiaus ir vandenų gyvūnus, kad ilgai niui galeitų juos apsaugoti nuo išnykimo. Tuo tikslu paukščiai žieduojami, žverims ar kitiems gyvūnams uždedami prietaisai, kurių pagalba, pagal radijo signalus, galima iš tolo sekti jų judėjimą. Jeigu tai galima pritaikyti gyviems padarams, rodos, nebūtų per daug painu kažką panašaus (ypač kompiuteriniame amžiuje) įtaisyti ir į automobilius.

Tiesa, gyvena už maždaug 600 dol. įsidėti į automobilį tam tikrą kompiuterinę dalelytę, kuri tokią paskirtį atlieka, bet tai dar labai nauja, ne visur veikianti, priemonė.

Žurnalo straipsnyje paminėti miestai, kuriuose pavagiama daugiausia mašinų. Pirmuoju sąraše yra Miami; po to: Jersey City, Fresno, Memphis, New York, Tuscon, Phoenix ir kai kurie kiti. Vagims labiausiai pirštai linksta prie „Honda Accord“, „Toyota Camry“, „Oldsmobile Cutlass“, kai kurių kitų Honda, Toyota, Nissan mašinų, o iš amerikietiškių — „Ford Mustang“, „Chevy Pickup“, „Jeep Cherokee“, „Ford Pickup“.

Sakoma, kad geriausia mašinos apsauga yra savininko apdairumas, nes apie ketvirtadalį visų vagysčių pasitaiko vien dėl to, kad kažkas palieka įjungtą automobilio variklį su įkištais raktais. Vis tik nuo vagių nukentia ir tie, kurių automobilis niekuomet nebuvo pavogtas: pagal apdraudos bendrovių duomenis, dabar Amerikoje kiekvienas automobilio savininkas dėl vagysčių epidemijos turi mokėti apie 85 dol. daugiau metinio apdraudos mokesčio.

O DIEVIŠKOJI APVAIZDA

VYTAUTAS PIJUS GALVYDIS

Moksleivio atsiminimai

Utena, 1943 m.

Nr.5

Tėsinys

Tu, kuris rodai visiems pavyzdį, reklamavaisi, didžiavaisi savo jautria poeto, kilnadvasio širdimi, siela, — esi sudribusi višta. Gal ir tos vištos nevertas.

Tu, kuris didžiavaisi ateitininkų pirmininko vardu, mokėjai atrodyti pasipūtusi idealistu, visų darbų įkvėpėju, vadu — esi didžiausia iš didžiųjų niekšų, pabaltintas karstas, kurio viduje tuštybė ir puvesiai. Tu išėjai iš saugumo komjaunuoliu, tapai šunim, parsidavėliu.

Ir tu, kuris save laikai didvyriu, dirbai mūsų ketvirtukoje, nes laikėme tave patikimiausiu — ir tu parsidavėi?!

Jos...

Ir nieko nėra skaudesnio, kaip jūsų išdavimas, jūsų silpnumas. Visos kancios — niekis, palyginus su ištikimybės sulaužymu, su draugų niekšišku.

Baigta!

Viskas baigta. Korta jau atversta. Kas daryti, aišku. Sakau žodis žodim. Širdyje — skausmas, liūdesys, begalinis pyktis, tulzys ir pagieža.

... kapelionas. Bronius, ar kiti kalti? Ne! Tik mes su

Juožu... Daugiau niekas nežinojo. Niekas. Aš su Juožu buvome kontrrevoliucinio darbo vadai, sabotažininkai. Bažnyčioje paskaitas tik abudu organizavome. Kapinėse mes viską sutvarkėme... Žodžiu, mes viską, kiti nekalta... mus sodinkite į kalėjimą ir kankinkite. Tik mus!

Vėl rusyje. Tik dabar jis jau artimesnis, labiau priprastas.

Širdyje, Dieve, savo atlikau. Tik duok jėgų išgerti pagiežai ir tulziai, kurią girdo draugai. Atleisk, jiems! Esu ramus.

Jau ketvirta diena kaip sėdžiu. Šiandien gavau duonos. O kaip skani ta duona! Rodosi, laisvėje kitokia būdavo — ne taip skani, ne taip brangi. Valgau ir saugau kiekvieną trupinėlį, kad nenukristų.

Kažin, ar Juozas taip pat gavo valgyti? Kaip jis pergyvens skaudųjį tardymą — draugų išdavimą? Įdomu? Sargas atnešė kelias plauškas ir eglių šakų, kuriuos buvo įpintęs į vainikus, kad pasikurčiau pečiuoką. Senis nekalbus.

— Te degtukai ir užkurk pečiuoką. Šilčiau bus.

— Labai atė! — patenkintas atsakiau. — Tuojau. Bet kažin, ar dega žalios eglių šakos?

— Degs, degs! Turi laiko, galėsi po vieną deginti! — ir paėmęs iš manęs degtukus, pažiūrėjo į beisiliepanojančias pečiuoke pliauskas, — pasakė: — Gal jau ir įsikurs.

Išėina ir vėl užrakina duris.

Atsėdus šalia besikurenčio pečiuoko. Maloni šiluma

ma pasiekia mano stėnas. Džiaugiuosi. Paimu vieną eglių šakelę, noriu dėti ugnį. Bet susilaikau. Pagailojos man. Ji augo gražiai, žaliavo. Medžiui buvo reikalinga. Ji grožėjosi rytmečių saule, paukščių dainomis ir miško tylą. Gal ir laiminga ji buvo... Jos spinduliuose spindėdavo rastos lašėliai, atskridęs vėjelis pažadavo, pašvilpdavo jose. O ji tuo džiaugdavosi ir didžiudavosi. Matė eglių šakelę ne vieną aušrą. Baisią naktį. Purte, draskė ją, bet ji išsilaikė, nenulūžo. Bet kartą atėjo žmogus, nuskynė ją ir įpyne vainikan. Pakybojo ji kelias dienas prie Stalino paveiklo, paskui nukabino ir atnešė man čia į rūsi sudėginti. Pelenais, nieku būti jai paskyrė. Ją žalią eglių šakelę, augusią laisvėje ir saulėje, pavytusią atnešė čia į rūsi sudėginti.

Tu jaunoji, žalioji egutės šakelė! Kaip tavo likimas panašus į mano. Ir aš augau laisvėje, šviečiant linksmajai saulei. Kokios buvo laimingos saulėtės mano dienos!...

Šitame rusyje baigsis ir mano dienos, džiaugsmas, viltis. Daugiau jūs nebesijuoksite ir saulės nebematysite. O ne! Mano džiaugsmas ir viltys ateityje! O ateitis — Dievo rankoje. Jis mane neapleis, neleis pražūti, kaip eglių šakelė.

Tu eglutės šakelė, sušildysi mano šaltą rūsi. Atliksi gerą paslaugą. Veltui nežūsi. Su pagarba imu šakelę po šakelės ir dedu į ugnį...

Jau vakaras savo pirštus įkišo kameron. Tamsu.

Pėčiukas baigiasi kurentis ir žarijos blankiai apšviečia rūsi kampan. Šiluma mane pradeda supti ir akių blakstienos pasidaro sunkios. Baigiu kurenti pėčiuką ir einu gulti. Šiandien, rodos, ir narai ne tokie kieti, bet malonus, lygus.

Bematant užmiegu.

Tai buvo pirma naktis po suėmimo, kurią taip saldžiai ir giliai miegojau. Rytą vėlai nubudau. Rusyje jau buvo šviesu. Atmerkęs akis, nežinojau, kur guliu — man rodė, kad namie. Bet pilkos sienos, grotos ir pašonėje narai man pasakė nemalonią tiesą. Niūriai...

Pasimeldžiu ir pradėdau vaikščioti. Sargas atneša maisto, ir vėl aš vienas. Vienas iki atėjo vakaras, o su juo ir sargas su malkomis ir eglių šakelėmis. Pakūrenu pėčiuką, ir naktis vėl nosį įkiša į mano rūsi.

Taip diena dienon.

Jau nakvoju dešimtą naktį.

— Ei! Kokia tavo pavardė? — girdžiu per miegus kažką šaukiant. Klausau ir tyliu.

— Ei, girdi! Kokia tavo pavardė, girdi?

Atsakau.

Atrakina duris ir įeina vidun.

— Kas, gal tardyti šaukia? — klausiu.

Ne. Greitai apsirėm ir pasiėm visus savo daiktus!

Kur mane ves? Nejaugi laisven? Viską prisipažinau, visko gali būti. Be to, ir draugus — anuos keturis, kurie mus išdavė — po dešimties dienų paleido.

— Greitai, greitai, — ragina milicininkas.

(Bus daugiau)

VIEŠNAGĖ KENT UNIVERSITETE

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Š. m. gegužės 28 dienos ryte iš Clevelando į Kent išvyko Kent Lituaništinės programos komiteto pirmininkas dr. Viktoras Stankus ir vicepirmininkas dr. Herbert Hochhauser, kuris po beveik dviejų dešimtmečių sėkmingo darbo pasitraukė iš pareigų, ir jo vieton paskirtas dr. David Brenner. Netrukus, jų lydimi, įžengė į universiteto prezidentės kabinetą. Dr. Carol A. Cartwright mudu pasitiko su šypsena, nuširdžiai paspaudė rankas ir supažindino su dr. Joseph H. Danks, meno ir mokslo fakulteto dekanu. Po trumpų pasisveikinimo žodžių, dr. Stankus prezidentę apjuosė tradicine lietuviška juosta, kurioje buvo įrašytas žodis „Sveikiname“, o aplink sukalojosi universiteto fotografas. Po to jai buvo padovanotas reikšmingas, anglų kalba parašytas Lietuvos istorijos knygos, jų tarpe Mažvydo katekizmo 450 metų sukakties proga išleista knyga, Vilniaus universiteto 1574 metais įkūrimo istorija, pirma Amerikoje išleista lietuviška knyga, ir dar keli vertingi leidiniai. Prezidentė atsilygino, svečiams įteikusi spalvoto žurnalo formato leidinį, kuriame ji aprašo savo veiklą tarp 1997-1998 metų ir universiteto įtaką Ohio valstijos mokyklose, architektūroje ir kitose mokslo bei meno srityse. Ji įdomiai ir gyvai pasakojo apie Kent universiteto efektyvią įtaką ir darbus. Atsisveikinusi, lydimi dr. Hochhauserio, dr. Brennerio ir Diannos Centa, kuri yra archyvo papildymo ir sutvarkymo koordinatore, pasukome archyvo link. Ten mus pasitiko vyriausias universiteto bibliotekų valdytojas, einantis dekanų pareigas, Mark Webber. Jis mums parodė didžiulį, penkiose dėžėse sudėtą, Rimšauskos archyvą. Jame yra net buvusio Lietuvos prezidento Stulginskio paties rašyta autobiografija. Visi archyvų dokumentai yra laikomi specialiose dėžėse ir vakuose, kurie padengti tam tikrais chemikalais, kad jų nesužalotų laiko tekė. Mudviem taip pat buvo pranešta, kad vertingiausi lietuviškų archyvų eksponatai, „Varpas“ ir „Ausra“, yra perkelti į specialią dokumentų saugyklą netolimaime Root-town miestelyje, kurio patal-

pos yra pritaikytos senų archyvų apsaugai su ypatinga oro gryninimo sistema, kad nei drėgmė, nei bet kuri kita atmosferinė įtaka nepažeistų labai senų ir trapių leidinių. Dekanas Mark Webber mudu vedžiojo po įvairias archyvų patalpas. Vienoje patalpoje mums buvo rodoma kompiuterio programa, kurioje matome užsienio lietuvių spaudos istoriją, dr. Jono Šliūpo raštų sąrašą, ir dar daug kitos istorinės medžiagos.

Priartėjus prie piečių laikui, buvome pakviesti į šaunų universiteto restoraną, pavadintą „Schwaebel Garden“, nes jis savo atmosfera primena sodą. Dr. Hochhauser, dr. Brenner, dr. Viktoras Stankus, Dianne Centa ir aš buvome vaišinami universiteto sąskaiton kaip oficialūs universiteto svečiai. Ta patia proga dr. Hochhauser buvo įteikta atsisveikinimo dovana — anglų kalba knyga „Susipažinimas su Lietuva“, įvyniota į sidabrinį popierį ir papuošta lietuviškais trispalviais kaspinėliais. Taip pat naujam etninių studijų direktoriui dr. David Brenner dr. Stankus įteikė simbolišką dovanelę — dailiai išaustą emblema su užrašu „Lietuva“.

Pavalgę ir toliau lydimi Diannos Centa, pasukome archyvų bei bibliotekos link. Specialių retų archyvų durys yra visada užrakintos ir, tik paspaudus skambintui dr. David Brenner durų užges deganti lemputė, lankytojai yra įleidžiami. Kadangi mudu buvome lydimi universiteto personalo, tai tuoj įleido Nancy Birk, universiteto specialiųjų archyvų vyriausioji kuratorė. Ji mus pasodino už stalo ir padavė specialias anketas, kurias reikėjo užpildyti, nurodant ne tik vardą ir pavardę bei adresą, bet taip pat asmeniškus dokumentų numerius, ir pasirašyti, patvirtinant informacijos teisingumą. Nancy Birk mums atnešė didžiulę dėžę su Onos Šimaitės koncentracijos lageriuose rašytu dienoraščiu apie žydų tautos tragediją ir bandymus ją kuriuos gelbėti nacinių viešpatavimo metais. Tai labai vertingas, iš daugelio sąsiuvinų susidedantis, ir puikiai išlaikytas archyvas. Be to, įsitikinome, kad tiek užpildytų anketų, tiek griežtos techninės priežiūros dėka bet koks bandymas iš archyvų ką nors išsinešti yra neįmanomas. Susidaro įspūdis, kad archyvai yra laikomi didelėje pagaroje ir rūpestingai saugomi.

Po to pasukome į literatūros ir istorijos skyrių. Milžiniškoje patalpoje šimtai lentynų su

Iš kairės: dr. David Brenner, Aurelija Balašaitienė, Kent universiteto prezidentė Carol A. Cartwright, dr. Viktoras Stankus, dr. Herbert Hochhauser, dekanas dr. Joseph H. Danks.

TARP MŪSŲ KALBANT

KUR SUTIKSIME NAUJUOSIUS METUS?

Ar jau žinote, kur sutiksime ateinančius Naujuosius metus? Aš dar nežinau. Tiesą pasakius, kai kas mano, kad nėra reikalo skubėti ir skaičiuoti bėgantį laiką. Anot patarles, juk metai, ne arkliai — nepabėgs. Tačiau yra kitaip galvojančių. Va, vienas Čikagos miesto merui laišką. Jis, Bernardo De Vincenzo, pasiūlė Čikagoje surengti originalų 2000-ųjų metų sutikimą. Jo pasiūlymu, reikėtų pakviesti porą žmonių iš kiekvienos pasaulio valstybės, neišskiriant teritorijų, kurios oficialiai netaikomos suvereninėms valstybėms. Jo manymu, reikėtų atsiriboti nuo žymnių ir pasitenkinti paprastais žmonėmis.

Čikagos miesto savivaldybė priėmė pasiūlymą ir nutarė šiam tikslui panaudoti McCormic Place. Šiame didžiulame pastate, prie stalų susodinus 4,000 žmonių, lieka pakankamai vietos orkestrams, šokiams ir pasivaikščiavimams. Miesto meras Richard M. Daley sušauktoje spaudos konferencijoje užtikrino, jog tai bus visapusiškai šaunus renginys. Pasak mero, tai bus ne tik 2000-ųjų metų sutikimas, bet ir pasaulinio masto žmonių susitikimas bei susipažinimas. Spaudos konferencijoje dalyvavo ir Bernardo de Vincenzo. Jis, nepagalėdamas šiltų žodžių Čikagos miestui, džiaugėsi savo sumanymo pasisekimu. Turimomis žiniomis, jau sutiko dalyvauti daugelio valstybių atstovai. Laukiama daugiau atsiliepimų. Naujųjų metų sutikimo programoje yra numatyta „The Milly“ šokių premjera. Miesto savivaldybės užsakyta, kuriama muzika ir choreografija 2000-iesiems metams skirtam pramoginiam šokiui.

Be abejo, tokio masto renginio ruošą pareikalaus didelio darbo ir išlaidų. Kelios aviacijos bendrovės ir vienas didžiųjų viešbučių jau pažadėjo savo paramą. Didysis Naujųjų metų sutikimas bus prieinamas, eilės tvarka, visiems miesto gyventojams. Dalyvavimo kaina — 100 dolerių asmeniui. Jau plaukia užsakymai. Iš užsienio rengiasi atvykti įvairių profesijų asmenys. Dalyvaus ir šio renginio sumanytojas Bernardo De Vincenzo. Kažin, kam teks atstovauti Lietuvai? Pastaraisiais metais Čikagoje ir apylinkėse būdavo 3-4 lietuvių organizacijų rengiami Naujųjų metų sutikimai. Vėliausiam „Draugo“ dienraščio renginių tvarkaraštyje yra du Naujųjų metų sutikimai. Vienas Čikagoje, o kitas Lemonte. Tikriausiai, laikui bėgant, atsiras daugiau naujametinių renginių. Nors, tiesa, pasakius, Čikagos lietuviai yra pamėgę privatus Naujųjų me-

sutikimus. Atrodo, kad panašios nuotaikos vyrauja ir kituose lietuvių telkiniuose. Čikagoje ir kituose JAV miestuose rengiamasi originaliems ir nuotaikingiems Naujųjų metų sutikimams. Dauge lyje vietų projektuojami įvairūs statiniai, renginiai, leidiniai ir kiti užsimojimai. Kai kur imamasi aprašyti besibai-giančio tūkstantmečio arba šimtmečio svarbesnius įvykius ir daugiausia pasireiškusius asmenis. Įdomu, kaip mūsų tėvynėje planuojama užbaigti 1999-uosius ir sutikti 2000-uosius metus? Pas mus, bent lietuvių išievojioje, šiuo atžvilgiu — tyla.

Petras Petrutis

PAKEISTI VALSTYBINĖS KALBOS MOKĖJIMO REIKALAVIMAI

Valstybinės kalbos mokėjimo reikalavimų darbdaviai galės netaikyti asmenims, turintiems nukentėjusiojo nuo 1939-1990 metų okupacijų statusą, vienerius metus nuo jų sugrįžimo į Lietuvą. Atsivėlgusi į švietimo ir mokslo ministerijos siūlymus gegužės 12 d. taip nusprendė vyriausybė.

Švietimo ir mokslo ministerijos pareigūnų nuomone, naujoji tvarka turėtų padėti mi-niatiems žmonėms lengviau ir greičiau integruotis į valstybės gyvenimą. Be to, valstybinės kalbos kvalifikacinių kategorijų nuspręsta netaikyti ir asmenims, baigusiems profesinių bei žemės ūkio mokyklų antrosios pakopos nelietuviškas grupes ir išlaikiusius privalomą lietuvių kalbos egzaminą. Ankščiau tokie reikalavimai buvo netaikomi tik žmonėms, kurie baigė lietuviškas bendrojo lavinimo

Be abejo, tokio masto renginio ruošą pareikalaus didelio darbo ir išlaidų. Kelios aviacijos bendrovės ir vienas didžiųjų viešbučių jau pažadėjo savo paramą. Didysis Naujųjų metų sutikimas bus prieinamas, eilės tvarka, visiems miesto gyventojams. Dalyvavimo kaina — 100 dolerių asmeniui. Jau plaukia užsakymai. Iš užsienio rengiasi atvykti įvairių profesijų asmenys. Dalyvaus ir šio renginio sumanytojas Bernardo De Vincenzo. Kažin, kam teks atstovauti Lietuvai? Pastaraisiais metais Čikagoje ir apylinkėse būdavo 3-4 lietuvių organizacijų rengiami Naujųjų metų sutikimai. Vėliausiam „Draugo“ dienraščio renginių tvarkaraštyje yra du Naujųjų metų sutikimai. Vienas Čikagoje, o kitas Lemonte. Tikriausiai, laikui bėgant, atsiras daugiau naujametinių renginių. Nors, tiesa, pasakius, Čikagos lietuviai yra pamėgę privatus Naujųjų me-

Be abejo, tokio masto renginio ruošą pareikalaus didelio darbo ir išlaidų. Kelios aviacijos bendrovės ir vienas didžiųjų viešbučių jau pažadėjo savo paramą. Didysis Naujųjų metų sutikimas bus prieinamas, eilės tvarka, visiems miesto gyventojams. Dalyvavimo kaina — 100 dolerių asmeniui. Jau plaukia užsakymai. Iš užsienio rengiasi atvykti įvairių profesijų asmenys. Dalyvaus ir šio renginio sumanytojas Bernardo De Vincenzo. Kažin, kam teks atstovauti Lietuvai? Pastaraisiais metais Čikagoje ir apylinkėse būdavo 3-4 lietuvių organizacijų rengiami Naujųjų metų sutikimai. Vėliausiam „Draugo“ dienraščio renginių tvarkaraštyje yra du Naujųjų metų sutikimai. Vienas Čikagoje, o kitas Lemonte. Tikriausiai, laikui bėgant, atsiras daugiau naujametinių renginių. Nors, tiesa, pasakius, Čikagos lietuviai yra pamėgę privatus Naujųjų me-

SKELBIMAI

Įvairūs

Nekilnojamo turto

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukšas S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3206 1/2 West 85th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Help Wanted Presser no experience necessary, immediate opening. Inquire at Campus Cleaners, 57 Garden Market, Western Springs, 708-246-8824.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Transportuojame ir padedame parduoti automobilius. Pigių parduodame išsimokėjimui, remontuojame po avarijų, atstatome auto geometriją, užtikiname dalis geriausią kainą, laiku apservuojame.
Skambinti Rimui tel. 708-281-6586.

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "deck", "gutters", plokštės ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

Ieškome patyrusių dažytojų. turinčių savo transportą. Teiraukitės nuo 8 iki 10 val. vakaro tel. 847-808-9109 angliskai arba rusiskai.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
off. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas vertus
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Cicero išnuomojamas 1 miegamoji butas su baldais, elektra ir šiluma vyr. amžiaus vyriui. 200 dol. mėnesiui.
Tel. 708-656-6599.

Amerikietiški kompanijai reikalingi darbininkai langų valymui. Darbas Čikagos premiceose. Automobiliai būtina, reikia likt mokėti anglų kalbą. Komanda 2 žmonės. Uždarbis apie \$100 į dieną. Skambinti tel. 773-776-4361, po 5 val. p. p. kvietis Godinina.

Reikalingi auto vairuotojai. Skambinti Rimui, tel. 847-774-6643 arba 630-548-4825.

Išnuomojamas vasarnamis Union Pier, MI. Tel. 708-423-5826 (savaitės bėgyje), tel. 616-469-3428 (savaitgaliais).

Kaune parduodamas 4 kamb. butas, naujai atremontuotas, nauji baldai. Skambinti Kerčiams, tel. 323-644-1824.

PAMINĖTAS PARTIZANO 90-METIS

Vasario 20 d. Biržų „Saulės“ gimnazijoje paminėtas Broniaus Krivicko, poeto, partizano, taurios dvasios ir didelės stiprybės žmogaus, artėjantis 90-metis ir Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio 50-metis. Renginio metu kalbėjusio literaturologo V. Gasiliono žodžiais, Bronius Krivickas (1919-1952) buvo tas žmogus, kuris tautos partizaninei kovai suteikė balsą, įvardijo tragizmą ir didybę visų tų vyrų ir moterų, kurie savo auka įrodė ištikimybę Dievui ir Tėvynei. Šio tauraus Biržų krašto partizano pagerbimu ir jo atminimo įamžinimu, be kitų entuziastų, rūpinosi ir Biržų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios klebonas S. Kazenas, SJ. Organizatorių dėka Biržų rajone dar mokslo metų pradžioje buvo paskelbtas rašinių, skirtų B. Krivickui ir visų kovojusių partizanų atminimui įamžinti, konkursas.

Iš kairės: Aurelija Balašaitienė, dr. David Brenner, Dianne Centa ir dr. Herbert Hochhauser.

„Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis, nariai susirinko PLC Lemonte, kad iki gegužės mėnesio galėtų sukaupyti kuo daugiau rubų, batų, žaislų, higienos bei mokslo reikmenų, kuriuos tikimasi gauti iki mokslo metų pradžios. Nuotraukoje iš k.: Aušra Saulienė, Jūratė Dvilienė, Lina Dvilaitė, Birutė Nalienė, Bronė Saladžiūnienė, Vida Maleiškienė ir Laima Braun.

Nuotr. Indrės Tijiūnienės

GĖLYNĖLIS LIKO NEPASODINTAS

Marija Laucienė, gana ilgai sugebėjusi nutolinti nuo sėvės galutinę sprendimo valandą, gegužės 20 dieną buvo pašaukta į Amžinąją tėviškę.

Dr. Augustinas Laucis su žmona Marija ir sūneliu Petriuku, kurį laiką pagyvenę Argentinoje, atsikėlė į nedidelį JAV miestelį Mt. Olive, Illinois valstijoje. Čia išgyveno beveik 40 metų. Doktoras Augustinas praktikavo mediciną savame kabinete, dažnai padedamas savo žmonos Marijos. Tačiau pagrindinis Marijos rūpestis buvo šeimos lizdas ir sūnus. Petriukas lankė mokyklą, o studijas užbaigęs gavo darbą St. Louis mieste, vedė ir su žmona augina du sūnelius.

Marija savo nuoširdumu, paprastumu ir visada giedra nuotaika buvo ypač pamėgta, su kuriais gyvenimais ją suvedavo. Dėka minėtų jos būdo bruožų, draugų jiems niekada netrūko.

Mt. Olive yra vos 40 mylių nuo East St. Louis, kur jau nuo ano šimtmečio pabaigos yra susispietęs gana gražus lietuvių. Iki paskutinio dešimtmečio čia veikė gana stipri LB apylinkė, sugebėjusi palaikyti lietuvišką organizacinį ir kultūrinį gyvenimą, prie kurio su malonumu prisidėjo ir Lauciai. Marija buvo gausių talentų moteris. Ji ir tapydavo, ir jautriai padėklamuodavo, mėgo sceną, dainą, o grojo net keliais instrumentais. Su savo sugebėjimais ji mielai prisidėdavo prie apylinkės lietuvių renginių. Savo dosnumu ir greitu atsiliepimu ji stebindavo bendruomenės vadovus.

Nuostabiai malonu buvo kalbėtis su miestelio gyventojais, nes jie visi galėjo tik gerai pasakyti apie daktarą Augustiną sėkmingą ir pareigingą gydymą, o Marijės nuoširdų darbavimąsi. Šv. Trejybės parapijoje, Altorių ir Rozinio draugijoje, Diecezijos katalikų moterų taryboje. Pasiūkdavo ji ir parapijos virtuvėje kaip gera virėja. Ši

parapija buvo sukurta slovakų, kurių ir dabar miestelyje gausu, taigi lengva buvo Lauciams šeimai šioje vietovėje prigyti.

Laucų gyvenvietė stovi miestelio pakraštyje. Pro ją pravažiuojantieji sulėtina automobilius, nes kiekvienas mėgta pasigrožėti atsiverusiu vaizdu.

Marijės puikiai išplanuoti gėlynėliai savo spalvomis ir geometrinėmis formomis stebina pravažiuojančius. Nemažiau stebina jos pačios išmedžio, akmenų, ar dar kitokios medžiagos sukurti pasakų pasaulio gyvūnai, išskirstyti po didelį sodą. Lietuviams kelia pasididžiavimą, o ne lietuviams nusistebėjimą, aukštas, stilingas lietuviškas pakelės koplytulpis — kryžius, prieš kelis dešimtmečius pastatytas sodelio kampe, prie pat gatvės.

Visomis šiomis grožybėmis didžiausiu uolumu ir malonumu rūpinosi Marijė. Rūpinosi, džiaugėsi ir kitus džiugino.

Šiomet negalios nebeleidžia rūpintis gyvenvietės grožiu, nors apie tai nuolatos svajojo. Ne žmogui išpranašauti savo ateitį, jo gyvenimo eiga ir pabaiga tik Dievo rankose. Poetas Aistis viename savo eilėraštyje rašė:

„Išvykti, tai truputį numirti tiems, kuriuos mylime...“ Atsisveikindamas su velione LB kalbėtojas leido sau tą mintį „apversti“ sakydamas: „Numirti, tai iškeliauti į Amžinąją tėvynę, kurią ji myliantiems pažadėjo pats Kristus“.

O Marija ji be galo mylėjo ir Juo sekė. Tegu ji ilsi ramybės!

East St. Louis apylinkės lietuvių nuoširdžiausiai užjaucia Marijos vyrą daktarą Augustiną, sūnų Petrą su šeima, brolių Edį su šeima, dėdę kun. Zigmą Dielininkaitį Romoje ir visus kitus gimines, draugus bei jų parapijiečius šioje skaudžioje valandoje kartu liūdami.

Zigmas Grybinas

PROF. DR. INŽ. BALYS STULPINAS

Šiomet Kaune mirė dr. inž. B. Stulpinas, žymus mokslininkas — išradėjas cheminės technologijos srityje, atnešęs daug naujovių pasauliniui mastui. Tie moksliniai pasiekimai nebus aiškiai pastebimi kasdieniame gyvenime, tačiau neša dabar, ir ateityje padarys didesius permainas vadinamojo galvanizavimo technikoje. Kam dabar žinome, gal cinkuota skarda, ateity bus dengta jo išvystyta mangano danga, kuri laikys 3 ar 4 kartus ilgiau už cinką, apsaugant nuo oro ir aplinkos įtakų. Tas pat galioja ir kitiems metalams, anksčiau dengtiems cinku. Jo mokslinių straipsnių bei patentų įtakoje ši technologija vystoma toliau ne vien Lietuvos, Rusijos, bet dar Indijos ir JAV mokslininkų.

Balys Stulpinas gimęs 1916 m. gegužės 1 d. Reškėtenų dvare, Telšių apskr. tėvo Balio, Tauragės vaistininko, ir Jadvygos Andrijauskaitės šeimoje. Karo metas ir vokiečių okupanto ranka buvo jiems sunkūs, pradžioje buvo laikomi Balis Stulpiną 1917 m. Abu sūnūs, Stasys (g. 1913 m.) ir Balys (g. 1916 m.) buvo dar mažiukai, kai 1919 metais motina ištekojo už Felikso Misevičiaus. Tuo laiku Lietuva, pasakbusi nepriklausomybę, dar tebekovojo su pralaimėjusios vokiečių armijos likučiais, bermontininkais, bet padėtis pa-

Prof. Balys Stulpinas.

lengva gerėjo. Misevičiai persikėlė į Tauragę, kur abu berniukai ėmė mokyti. Gyvenimas Tauragėje ėjo ramiai iki „Tauragės pučo“ 1927 m., kai sukilėliai užėmė miestą ir apilėšė banką, kurį vedė F. Misevičius. Po pučo, kurs truko visą dieną, miesto valdyba, gimnazijos personalas bei banko vadovybė buvo atleisti ir pakeisti kitais. F. Misevičiui teko ieškoti darbo kitur. Abu vaikinai buvo perkelti į Kauno jėzuitų gimnaziją, kur pradėjo mokytis ir jaunesnysis sūnus Gabrielius.

1930 m. Misevičiai persikėlė į Panevėžį, kur jis ėmė dirbti Ūkio banke, o vaikai — mokyti Panevėžio berniukų gim-

Atminimuiose lankos ramunių baltų...

nazijoje, kurią ir baigė abu vyresnieji 1933 m. Baliiui mokslas sekėsi gerai ir, gavęs „brandos atestatą“, tą patį rudį stojo į Vytauto Didžiojo universiteto Technikos fakultetą. Praėjus pirmajam metui bendruosius mokslo dalykus, susidomėjo chemija. Palinkimas jai turbūt prasidėjo, dar mokantis Panevėžio gimnazijoje, kai padaręs nuotraukų, mėgdavo filmas išryškinti bei nuotraukas pasidaryti draugų „tamsiajam kambary“. Tad palaipsniui pasirinko cheminę technologiją savo profesine specialybe. Studijų metu išsijungė į lietuvių studentų technikų Vyrįją „Plienas“, kurioje išbuvo iki jos uždarymo sovietų okupacijos metu. Tačiau jau 1936-1937 m. laikotarpiu plačiuose pasireiškė tuberkuliozė. Net teko atsigulti į Panemunės TB sanatoriją. Bet, to nepaisant, jis sėkmingai baigė studijas 1942 m., gaudamas diplomuoto cheminės technologijos inžinieriaus titulą. Matyti, kad studijų metu buvo pastebėti jo gabumai, ir jis buvo pakviestas pasilikti mokomojo personalo eilėse jaunesniųjų laborantų. Jis dirbo ten, kol 1943 m. kovo mėn. vokiečiai neuždė universitetą už priešinimąsi jų politikai. Tuoj po to B. Stulpiną pasikvietė buvęs Panevėžio gimnazijos chemijos mokytojas V. Morkūnas dirbti jo įsteigtoje chemijos fabrike, gaminančiame muilus, batų tepalus ir pan.

Ten dirbo iki pradžios vokiečių-rusų karo. Visiems traukiantis nuo jau pažįstamo sovietinio teroro, Balys apsisprendė pasiekti Švediją ir sėdėti laivą, plaukiantį į ten. Rusai tą laivą sulaukė Baltijos jūroje, keleivius suėmė, perkeldami į savo karinį laivą, nuvežė į Rygos uostą, uždėję kalėjimą. Po kiek laiko jiems paaiškėjo, kad tie begliai neturėjo jokių blogų intencijų ir buvo paleisti į laisvę. Balys, grįždamas į savo mamos tėviškę, susitiko su savo buvusiu klases draugu Leonu Volkūnu, kurs jį pakvietė mokytojauti Plungės gimnazijoje, dešant chemiją vyresniųjų klasių mokiniams. Jis ten dėstė chemiją iki 1945 mokslo metų. Tuo metu jo buvo profesorius J. Janickis, sužinojęs apie Balį ir jo padėtį, persikvietė į vėl atgal į universitetą, vėliau žinomą Kauno Politechnikos institutą vardu.

Čia jam buvo pavesta dėstyti bendrąją chemiją ir leista imtis norimų tyrimų. Šių bandymų metu jis sudomino seleno ir mangano tarpusavio ryšiai, kuriuos ėmė vis labiau gilintis. Del tyrimų 1948 metais net apgynė mokslo daktaro disertaciją apie seleno junginių įtaką mangano elektronosodinimui. 1950 m. jam suteiktas maso docento vardas.

Tie keli metai Baliiui Stulpinui buvo gana įtempti. 1947 m. vasario 24 d. vedė Pauliną Staugaite, JAV-se gimusią ir iki 17 m. amžiaus Pittsburgėje (PA) gyvenusią lietuvaitę, kurią jau pirmojo sovietmečio metu buvo ištrėmę į Sibirą. Deja, Balys Stulpinas gal tik porą metų teturėjo ramaus šeimyninio gyvenimo. Vos už metų po pirmojo jų sūnaus gimimo Paulina vėl buvo suimta, greičiausiai dėl SSSR pradėto „šaltojo karo“ vien todėl, kad buvo gimusi JAV-se ir puikiai mokėjo anglų kalbą. Jaunesnysis jų sūnus jau gimė Kauno kalėjime (1951 m. geg. 5 d.). Po poros mėnesių motina su naujagimi vėl buvo išsiųsta į Sibirą. Pagal sovietinę tvarką, kalinės vaikas, sulaukęs 2 metų, nuo jos atimamas ir perduodamas valdžios įstaigoms. Tad, jos prašymu, Balys nuvyko į Sibirą ir parsivežė kūdikį namo. Nuo to laiko jam teko eiti ir tėvo, ir motinos pareigas savo mažamečiams vaikams. Laimei netoli gyveno sesuo Aldona ir jo uošvė, kurios gerokai palengvino našta. Ir tas tęsėsi dar keletą metų. Kai po Stalino mirties pradėta peržiūrėti tas beprasmiškas bylas, Paulina 1955 m. pagaliau buvo paleista į laisvę. Vaikai jau jos nebeatpažino. Ir taip ji išskentė iš viso 8 metus sovietų priespaudos.

Dabar, prasidėjus normaliam gyvenimui šeimoje, Balys galėjo intensyviau griebtis mokslinio darbo. Pasistatęs namus netoli instituto patalpų, jis lengvai galėjo susisiekti su darbovieta ir kai kuriais atvejais net įtraukti sūnus į mokslinį darbą.

Tęsdamas dėstymo ir mokslinį darbą, Balys Stulpinas vis labiau vystė savo pamėgtą sritį, pasiekdamas habilituoto daktaro laipsnį 1972 m., apgynęs disertaciją: „Seleno turinčių galvaninių mangano dangų elektronosodinimas ir tyrimas“. Del to jam suteiktas mokslinis profesorius vardas. Fakulteto ribose jis palaipsniui sukūrė jaunų darbėčių mokslininkų grupę, kuri galėtų tęsti jo pradėtą studijas. O tarp kitko, B. Stulpino išvystytas mangano junginių padengti metalo įrengimai buvo išbandyti Rusijos Donbaso kasyklose su dideliu pasisekimu. Antras jo didelis pasiekimas tyrimų eigoje, tai išvystymas mangano ir nikelio lydinių padengimo technologijos, kuri privedė prie bimetalinių vamzdžių suvirinimo, kas yra laikoma pasaulinio lygio technologiniu laimėjimu.

1968 m. Balys Stulpinas apdovanojamas SSSR respublikine premija, o 1976 m. suteiktas nusipelnusio mokslo veikėjo titulas. Per tris dešimtis mokslinio darbo metų jis yra parašęs 118 mokslinių

straipsnių, gavęs 3 mokslinių išradimų atestatus, 3 patentus, registruotus Anglijoje, Vokietijoje ir Italijoje. Jis taip pat yra paruošęs 7 naujus doktorantus. Savo studentams yra išleisęs vadovėlį „Bendroji chemija“, o drauge su kitais bendradarbiais — „Bendrosios chemijos laboratoriniai darbai“. Katedros vedėju išbuvo 33 metus ir buvo mėgstamas dėl savo lygaus būdo, nuoseklumo, pareigingumo bei tolerancijos. Jo sūnus bando eiti tėvo keliais.

Tenka dar pridurti, kad nuo 1982 m. B. Stulpinas perėmė profesoriaus konsultanto rolę Bendrosios chemijos katedroje ir tik 1992 metais pasitraukė į užpelnytą pensiją, džiaugdamasis dabar jau nepriklausomą Lietuvos Kauno Technologijos universiteto veikla. Deja, silpnėjanti sveikata vertė jį vis labiau pasikliauti mediciniška priežiūra, atsisakant malonių išvykų į Merkinės apylinkių vasarnamį, kurį jis taip mėgo.

Ir taip, ligai vis sunkėjant, 1999 m. sausio 22 d. jis išsiskyrė su šiuo pasauliu, palikdamas žmoną Pauliną, sūnus Raimondą ir Balį su šeimomis, brolių Gabrielių Illinois valstijoje, seserį Aldoną Kaune. Brolis Stasys mirė anksčiau Floridoje. Liūdi jo ir gausūs draugai tėvynėje bei užjūriuose.

A.A.D.

P. TAMAŠAUSKO PALAIKAI GRĮŽTA TĖVYNĖN

Prasidėjus baisiai bolševikinei okupacijai, daugelis tremtinių ir pabėgėlių nenustojo tikėti ateisiaisia laisve, kai vėl bus galima grįžti į tėvynę. Ir tie, kurie nebegalėjo grįžti, testamentare rašė paskutinių gyvenime troškimą — parvežti juos bent mirusius amžinam poilsiui tėvynėn. Per stebuklą Lietuvai tapus laisva, tokiu būdu amžinam poilsiui sugrįžo daugelis jai pasišventusių dirbusių žmonių. Prieš kelis metus iš Los Angeles generolo Stasio Raštikio ir jo žmonos palaikus į Lietuvą perlaidoti pervežė jų dukros. Visai nesenai tėvynėn sugrąžinti generolo Jono Černiaus ir jo žmonos palaikai. Į tėvynę amžino poilsio prašėsi šv. Kazimiero parapijos iškūrejas prel. Julius Maciejauskas. Jo troškimą savo lėšomis įvykdė prel. Jonas Kučingis, su dilemėmis iškilimais jį perlaidojo Švėkšnos bažnyčioje.

Šių metų gegužės 28 d. į Lietuvą bus pervežti dar vieno garbingo ir jai daug nusipelnusio žmogaus — diviziono generolo Prano Tamašausko — palaikai. Pervėzimo darbai ir lėšomis pasirūpino prel. Jonas Kučingis, ilgai draugavęs su velioniu. Generolo P. Tamašausko palaikų perlaidoji-

DRAUGAS, 1999 m. birželio 9 d., trečiadienis

5

Ilgamečiui bendro darbo ir kovos draugui, sūnaus Gintaro-Antano sutvirtinimo tėvui ir ištikimam šeimos draugui, Lietuvos laivyno kapitoniui ir „Amerikos balso“ veteranui

inžinieriui POVILUI LABANAUSKUI

mus palikus, reiškiamie liūdesį ir nuoširdžiausią užuojautą jo sesutėms LIUDAI JURENIENEI, ONAI MINUKIENEI ir VYTAUTUI LABANAUSKUI bei jo artimiesiems.

Tepriima gailestingasis Viešpats šio Žemaitijos sūnaus meilę ir ištikimybę tėvynei Lietuvai ir teisuteikia jam ramybę ir džiaugsmą amžinybėje.

Ambasadorius dr. Vytautas A. Dambrava
ir šeima

Mirus pirmojo Lietuvos karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitoniui, ilgamečiui Amerikos Balso radijo stoties Vašingtone laidų vedėjui

POVILUI LABANAUSKUI,

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ambasados Vašingtone vardu reiškiamie nuoširdžią užuojautą Velionio artimiesiems. Tokios Asmenybės netektis yra ištis didelis nuostolis Lietuvai.

Su giliu liūdesiu,

Ambasadorius Stasys Sakalauskas
Gynybos atašė majoras Valdemaras Sarapinas

Mylimai mamytei

A.†A.

APOLONIJAI LEKNICKIENEI

mirus, dukrą MEILĘ MICKIENĘ ir jos šeimą seseriškai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Washington'o Židinietės

Pranas Tamašauskas.

mu rūpinasi jo marti Birutė Tamašauskienė drauge su VD Karo muziejumi ir Lietuvos Kariuomenės savanorių sąjunga Kaune. Palaikai bus iškilmingai pašarvoti Karininkų ramovėje ir po šv. Mišių Iguolos bažnyčioje palaidoti Petrašiūnų kapinėse, šeimos kampe, prie sūnaus Algirdo.

Pranas Tamašauskas gimė 1878 m. Kretingos apskrityje, Salantų valsčiuje. Lietuviško rašto išmokęs iš tėvo, mokėsi Petrapilyje. 1899 m. stojo mokyti į Vilniaus karo mokyklą, kurią baigęs, buvo pasiūstas tarnauti Rygon. Čia aktyviai įsijungė į lietuvišką veiklą. Pirmojo pasaulinio karo metais kovojo Rytprūsioje, per kautynes Augustavo miškuose pateko į vokiečių nelaisvę. Nelaisvėje išbuvo beveik 4 metus. Grįžęs į Lietuvą, stoja savanoriu į kariuomenę, paskiriamas I pėstininkų pulko bataliono vadu. 1919 m. dalyvaavo kautynėse prie Alytaus ir Jiezno, kovėsi su bolševikais Zarasų krašte. 1926 m. dirbė

apygardos ir vėliau diviziono vadu. Tais patiais metais jam buvo suteiktas diviziono generolo laipsnis. 1935 m. išėjo į atsargą ir kaip savanoris-kūrėjas gavo žemės Pajuostės kaime prie Panevėžio. Gyvendamas savo ūkyje, parašė atsiminimus „Mano tarnyba I pėstininkų pulke“, bendradarbiau „Lietuvos aide“, vėliau „Drauge“. Generolas P. Tamašauskas už nuopelnus Lietuvos kariuomenei buvo apdovanojamas VD, DLK Gedimino ordinais ir Vycio Kryžiumi. 1944 metais pasitraukė į Vokietiją. Sunkiai dirbo pas ūkininkus Bavarijoje, vėliau pateko į anglų zoną. Iš čia po penkerių metų emigravo į Ameriką. Atvykęs į Los Angeles, aktyviai įsijungė lietuviškon veiklon. Dalyvavo spaudoje, veike šv. Vardo draugijoje, buvo labai mėgiamas ir gerbiamas jį pažinojusių lietuvių. Mirė 1951 metais Los Angeles.

Daugeliui mūsų žinomoje dainoje „Aras“ yra jaudinančios žodžiai: „...Leisk numirti Tėvynės laukus“. Šie šventi žodžiai buvo kartojami kovojančių lietuvių karių ir partizanų maldose, tremtinių ir kalinių keliuose išblaškytų mūsų tautiečių lūpose. Tikrieji patriotai pergalę tikėjo taip, kad bent paskutinio poilsio prašėsi šalia gimtųjų arimų. Tegul jiems visiems, ištikimiesiems mirties, bus lengva Tėvynės žemė.

Regina Gasparonienė

• Lapės (Kauno rajonas). Balandžio 25 d. minint Pasaulinę gyvybės dieną po šv. Mišių Lapės buvo pašventintas ažuolinis paminklas negimusiems kūdikiams.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ALTo Čikagos skyrius ruošia Tragiškojo birželio paminėjimą šį sekmadienį, birželio 13 d. Prasideda 10 val. r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos (Marquette Parke) aikštėje vėliavų pakėlimu, šv. Mišios šios parapijos bažnyčioje 10:30 val. r., akademija parapijos salėje tuoj po Mišių. Jaukime pareiškia prisiminti savo tautos kankinius, dalyvaukime jų paminėjime.

Išaisvę fondo studijų dienos vyks birželio 23-27 d. Anykščiuose, „Silelio“ poilsio namuose. Vykstantieji tuo metu i Lietuvą ir planuojantys studijose dalyvauti, prašomi dėl kambarių registracijos, skambinant Birutei Pokštie- nei Kaune tel. 22 33 39. Specialios autobusai iš Kauno (nuo savivaldybės rūmų, Sa- piegos g. 2) arba iš Vilniaus (nuo Operos ir baletų teatro rūmų) išvyks i Anykščius birželio 23 d., 15 val.

Šį sekmadienį Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, vyks ypatingos iškilmės: vienos lietuviškos, patriotiškos svajonės išsipildymas: bus pašventintas paminklas, pavadintas prasmingu vardu (kuris pats apibūdina ir paminklo reikšmę, ir tikslą) „Partizano Motina“. Iškilmės prasidės 11 val. r. Mišiomis Palaimintojo Jurgio Matulaučio misijos bažnyčioje, o užsibaigsi pietumis PLC salėje, tačiau visi turi i pietus užsakyti vietą. Skambinkite Aldonai tel. 708-448-7436. Visi nuosirdžiai kviečiami iškilmėse ir pietuose dalyvauti.

Karys Tallat-Kelpša, Lemont, IL, siūsdamas „Draugo“ prenumeratos mokestį, pridėjo 100 dol. auką dienraščio leid- bos išlaidoms sumažinti. Ta- riame nuosirdų acii!

„Marquette Park Neigh- bors“ (MPN) mėnesinis susi- rinkimas šaukiamas penkta- dienį, birželio 11 d., 7 val. vak., Monument of Faith baž- nyčios patalpose, 2750 W. Co- lumbus Ave. Norintieji dau- giu informacijų, skambinkite „MPN“ įstaigai 773-778-7508.

Viktoras Aras, Omaha, NE, ne tik atsiuntė „Draugo“ prenumeratos mokestį, bet dosniai pridėjo 100 dol. auką. Esame labai dėkingi!

PASKIRTOS PREMIJOS
Rašytojo a.a. Balio Gaidžio- no patriotinės poezijos kon- kurso išievojus jaunimui 1999 m. aštuoniems laimėtojams paskirta 500 dol.

Vyresniųjų grupėje (15-18 m.) premijų laimėtojai yra: 1. vieta (100 dol.): Sigitas Lu- kauskaitė, už eilėraščių „Lie- taus išpažintis“; 2. vieta (60 dol.): Ramona Lukauskaitė, eil. „Lietuvai“; 3. vieta (50 dol.): Virginija Aleksandra- viciūtė, eil. „Lietuva“; 4. vieta (40 dol.): Živilė Bielskutė, eil. „Mano mylima šalis“.

Jaunesniųjų grupėje (iki 15 m.) premijos buvo tokio pat dydžio. Jas laimėjo: 1. vieta — Vaiva Bučmytė, eil. „Mylimai šaliai“; 2. vieta — Aurelija Ma- leckaitė, eil. „Mūsų gimtinė Lietuva“; 3. vieta — Žaneta Maleckaitė, eil. „Sausio 13- toji“; 4. vieta — Dominykas Aukštutis, eil. „Partizanai“.

Vertinimo komisiją sudarė Hedvina Dainienė, Juozas Ma- silionis ir Stasė Petersoniene Čikagoje. Konkursą globojo Lietuvių rašytojų draugija ir B. Gaidžio testamentu vyk- dytojas Jonas Kazlauskas Cle- veland, OH.

S.P.

ISTORIJS RATESIS

VĖL SULAUKĖ SVEČIO

Gegužės 8 dieną, šeštadienį, Lemonto Maironio lituanis- tinės mokyklos istorijos ratis „Geležinis Vilkas“ susitiko su Lietuvių fondo (LF) atstove Rūta Staniulienė. Ji mus su- pažindino su LF veikla, struk- tūra, tikslais. R. Staniulienė buvo labai nustebusi, kad tokį ankstų šeštadienio rytą — 8 val., susirinko tiek daug moki- nių domėtis reikalais, susiju- siais su Lietuva. O mums — istorijos ratelio „Geležinis Vil- kas“ nariams, buvo tikrai įdo- mu sužinoti apie Lietuvių fondą.

LF pati pradžia buvo 1960 metais, kai dr. Antanas Raz- ma spaudoje paskelbė atsisau- kimą, ragindamas suteikti mi- lijoninį kapitalą, kurio palu- kanomis būtų remiamas litua- nistinis švietimas, mokslas, jaunimas, kultūra, menas ir visuomeninė veikla. Daugelis manė, kad tai yra neįmanoma surinkti milijoną dolerių iš niekur, bet 1962 m. su JAV

Rūta Staniulienė

LB Krašto valdybos parama buvo įsteigta ir Illinois valsti- joje įregistruota savarankiška institucija Lietuvių fondas (Li- thuanian Foundation, Inc.).

LF pagrindiniai tikslai yra padėti lietuvių kilmės stude- ntams i remti lituanistinį švie- timą, kultūrą, jaunimą, lietu- viškos veiklos centrus, vado- vėlių ir knygų leidimą ir daug kitų.

Dabar daugiau negu 6,900 LF narių yra suaukoję per 9 mln. dol. i pagrindinį kapitalą, kuris yra nelietiamas, išsky- rus 1,500,000 skirtą Lietuvai. Lietuviška veikla remiama to kapitalo investavimo pajamo- mis — jau beveik 6 mln. dol. Vien studentų stipendijoms paskirta daugiau kaip 1 mln. dol.

Pagrindinis LF kapitalas yra investuotas i indėlius, pir- miųjų įkaitų ląkstus, bendro- vių obligacijas, akcijas ir žė- mę.

Pagal įstatus, LF taryba pe- lniui skirstyti sudaro 6 narių pelno skirstymo komisiją (PSK). PSK svarsto visus, lai- ku gautus prašymus ir balsų dauguma daro sprendimus. PSK sudaro stipendijų pako- misiją, kuri rekomenduoja studentus PSK skiriamoms stipendijoms. Bendros para- mos prašymai i teikiami fondo raštinei iki kovo 15 d., o sti- pendijos — iki balandžio 15 d.

LF turi ir planų ateitai, — įtraukti i LF veiklą jaunes- niąją lietuvių kartą; siekti su- teikti 10 mln. dolerių i pagrin- dinį kapitalą ir t.t.

Istorijos ratelio nariams bu- vo tikrai vertinga sužinoti apie LF. Labai dėkojame už R. Staniulienės apsilankymą ir tokį išsamų paaiškinimą, kas yra Lietuvių fondas, taip pat acių už dovanėles. Ir jeigu jūs norite toliau skleist i lietuviybę Amerikoje, prisidėkite prie LF, tapkite jo nariu, paaaukoje tik 100 dolerių.

Sandra Gedrimaitė

SKELBIMAI

ADVOKATAS

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Glibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639

Tel. 773-776-6700
Toll free 24 hr. 888-776-6743

Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštadi. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Švarai gautas nuo „Draugo“)
Tel. 773-264-9100

Tel. 630-357-0300, Lemont, IL

Legaliai dar galima

įsirašinti „Social security“
E. Šumanas, tel. 1-708-720-2651.

TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

TRANSPAK
TRANSPAK
TRANSPAK

• Henrikas ir Iona Lau-

ciai (Paterson, N.J.) atsiuntė

\$50 auką a. a. Venos Lau- raitienės atminimui. Ruth Vi- tkauskas Kozak (Mt. Upton, N. Y.), prisimindama Vitkauskų

šeimą, atsiuntė \$10 auką. Li- thuanian Mercy Lift nuosirdžiai

dėkoja aukotojams. 9/154

• Albinas Milukas, Ti-

verton, Rhode Island, atsiuntė

\$200 auką Lithuanian Mercy Lift didžioios loterijos proga.

Loterija vyks Lithuanian Lift

pokylio metu rugsėjo 25 d. LML

dėkoja už dosnią auką. 9/155

• A. a. Povilo Laba-

nausko kūnas, po atsisvei- kinimo Royal Palm Memorial

Gardens, W. Palm Beach, FL, laidotuvių namuose, birželio 10

d., 10 val. ryto, bus parvežtas i

Bethesda, MD ir pašarvotas

Pumphrey's laidotuvių namuo- se. Lankymo valandos penk-

tadienį, birželio 11 d. nuo 3 iki

5 ir nuo 7 iki 9 val. vakaro. Šeštadienį, birželio 12 d., po šv.

Mišių (9:30 ryto) Our Lady of

Lourdes bažnyčioje, bus

palaidotas Gates Of Heaven

kapinėse, kriptoje. 9/151

• Tauragės Lietuvių

klubas, Chicago, IL, globoja 3

Lietuvos našlaičius. Prateš-

dami jų globą kitiems metams,

atsiuntė \$450. Dr. Algimantas

Kelektas, Brookfield, IL, globoja

vieną našlaitį Lietuvoje. Pra-

tešdamas jo globą kitiems me-

tams, atsiuntė \$250. Pranas

Jomantas, Fennville, MI, savo

globojamai našlaitei, prateš-

damas kitų metų paramą, at-

siuntė \$160. Visiems Lietuvos

vaikų geradariams dėkojame!

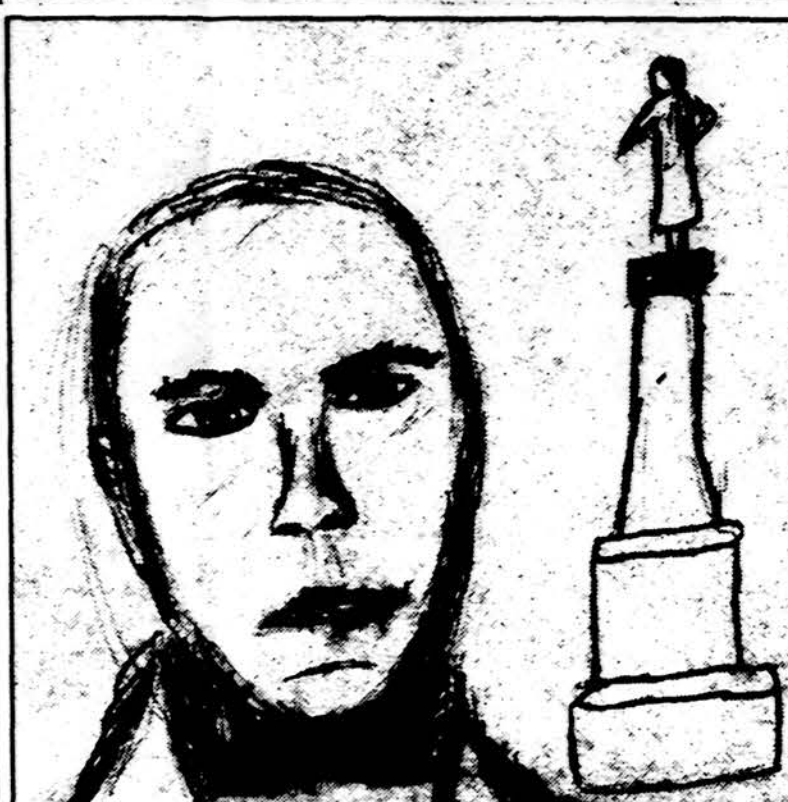
„Lietuvos Našlaičių Globos“

komitetas, 2711 West 71 st Str.

Chicago, IL 60629. 9/156

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Simona Daukantas

Piešė Kristina Lingertaitė, Bostono lit. m-lės mokinė.

MINTYS

PAGALVOJIMUI

Jaunuoliui religija jau kėlė klausimų, kuriuos reikėjo iro- dinėti, ir tiesų, kurias teko ginti. Todėl gimnazijos metais mes daug skaitėme, ieškojome atsakymų, ginčijomės ir karš- ciavomės. Šiandien religija jau yra atrama ir pusiausvyra, kurios reikia siūbuojančiam gyvenimui. Jis būtų kitoks, jei visi, neišskiriant nė pačių reli- gijos skelbėjų, nuosirdžiai ir nuosekliai laikytųsi didžiųjų įsakymų: mylėk Dievą visa širdimi, o savo artimą — kaip pats save.

Stasys Barzdukas

PAVASARIS

Pavasari yra mano gimta- dienis, todėl jis man labiausiai patinka. Savo gimtadienio švėsti važiuoju i Cape Code. Mes ten laivais plaukiame, ei- name i pajūrį maudytis. Labiausiai man patinka, kai mus nuveža i saldinių krautuvę. Lauke visur gražu, žydi gėlės. Pavasaris yra pats gražiaus- ias metų laikas.

Lina Dabrilaite

Bostono lit. m-lės mokinė

VASARIO 16-TOSIOS

MINĖJIMAS

1998 metų Vasario 16 diena buvo labai graži. Mes šventė- me 80-tuosius metus Lietuvos nepriklausomybės. Lietuviai parašė Nepriklausomybės Ak- tą 1918 metais.

Minėdami šių metų vasario 16-tąją, mes pirmiausia pasi- praktikavome tautinius šoki- us, kuriuos šoksime Lietu- vių namuose. Joratė Stibirienė mums truputį papasakojo apie Lietuvą.

Mes dalyvavome iškilmingose šventose Mišiose. Keli žmo- nės nešė aukas: lietuvišką kryžių, lietuvišką duoną ir gintarą. Po Mišių visi šokėjai su tėvais nuvažiavo i Lietuvį namus. Ten mes vėl pasiprak- tikavome du šokius ir laukė- me kol programa prasidės. Ji prasidėjo labai ilgomis kalbo- mis. Majoras Rendell trumpai kalbėjo ir išėjo, nes turėjo kur nors kitur važiuoti. Dar trys žmonės ilgai kalbėjo. Mano draugės ir aš žaidėm kortomis ant laiptų.

Dainininkai pradėjo dainuo- ti, tai mums reikėjo grįžti i salę. Po dainininkų suaugusie- ji šoko tautinius šokius. Tada

buvo mūsų eilė šokti. Pirmą, mergaitės šoko „Kępurinę“ ir po to mergaitės su berniukais šoko „Žiogelį“. Programai pasi- baigus, visi dalyviai i žiūro- vai laikė lietuviškas vėliavas ir dainavo „Lietuva brangi“. Ši programa buvo gražiausia iš visų, kuriose esu dalyvavusi!

Aš iš mokytojos sužinojau, kad visos prakalbos buvo apie Lietuvą. Lietuva nori įstoti i NATO ir mes galime jai pa- dėti. NATO yra įvairių kraštų organizacija. Jei kitas kraštas užpultų NATO narius, tai NA- TO kraštai padėtų vienas ki- tam gintis.

Rima Šeštokaite

Philadelphijos Vinco Krėvės

lit. m-lės mokinė. („Bitutė“)

PAVASARIO VĖJELIUI

Ei, pavasario vėjeli
Su žibučių švarkeliu
Ko lakiot taip be takelio
Su tavim aš negaliu?..

Tu žiedeliuose gelyčių,
Tu papieviuos gyveni,
Tu viršūnėje žilvicio
Čiužu čiužu čiuženi.

Ei, pavasario vėjeli
Su žibučių švarkeliu,
Pastovėk čia prie takelio,
Padoduok „turiu, turiu“...

Susirinks čia pievų gėles,
Susirinks laukų drugiai,
Vyturelia čiu buonelis
Pacyrens visiems džiugiai.

Čyru vyru jums, purienos,
Gelsvos sesės pabalės,
Čyru tau, žiedeli vienas
Ant laukinės obelies.

Turliu turliu, čyru vyru —
Tai pavasaris smagus...
Kaip rasos lašelis tyras
Siaus mus saulėtas dangus.

Ei, pavasario vėjeli
Su žibučių švarkeliu...
Su tavim po šėmė šalių...
Paskrajot ir aš galiu...

Vyte Nemunėlis

VĖJAS IR VAIKAI

(Lietuvių tautos mitologija)

Seniai, labai seniai, kai Die- vas sukūrė pasaulį, buvo ketu- ri vėjai: Šiaurinis, Rytmetinis, Pietinis ir Vakarinis. Vienas buvo senas, o trys jauni. Sena- sis buvo tėvas, o jaunieji — jo vaikai. Kada pradėdavo pūsti visi keturi i keturių pusių, tai didžiuosius kalnus i žė- mių sunešdavo — tokie jie bu-

ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

vo stiprus. Bet juos Dievas nu- baudė.

Vieną sykį Jis liepė jieme nueiti i marias ir iš ten išpūsti labai didelį akmenį. Tėvas su- šaukė visus savo vaikus ir visi keturi nuėjo i marias. Akmuo buvo labai didelis. Sustoję visi keturi vėjai i kad ims pūsti. Pūtė pūtė, o akmuo nē iš vie- tos nejudė. Mato, kad nieko nepadarys su savo burnomis. Tada tėvas sako vaikams:

— Imkim su rankomis ir išnešime ant kranto.

Taip ir padarė: paėmė visi keturi su rankomis ir pakėlė akmenį, bet negalėjo išbristi iš marių. Tasyk tėvas sako:

— Jos palaikykite pakelę, o aš papūsiu.

(Bus daugiau)

SPAUDOS DIENA

Danai Gylienei Dainavoje labiausiai patinka Spyglių ežeras. Stovykloje ji parūpina visiems ko reikia: pvz. patį nuveža, parduotuvėje nuperka ko reikia ir t.t. Namuose ji dirba nekilnojamojo turto įstaigo- je (real estate). Ji turi du bro- lius ir keturius vaikus. Sėnus Julius stovyklauja, o Aliukas dirba virtuvėje.

Trečias būrelis

Pasikalbėjimas su Žydrūnu. Jis 22 metų amžiaus ir gyvena Kaune. Jam patinka sportas, ypač krepšinis. Už dviejų metų bus įventintas kunigu. Jis gimęs Žiemariuose, Kai- šiadorių rajone.

Penktas būrelis

Antanas Petkus mėgsta „rock“ muziką. Lukas La- niasukas labiausiai mėgsta koldūnus. Gytis Mikulionis mėgsta bėgimą. Gintas Civi- nskas — krepšinį. Andrius Gied- raitis yra 5 pėdų ir 7 inčų aukščio. Andrius Milionas stovykloje mėgsta šokių. Vytas Bradūnas — šachmatais lošti.

Penktas būrelis

JV stovykla Dainavoje, 1998 m. („Dainavos knygų lentyna“)

PAGALVOKITE NR. 2

1. Kur susitinka rytiniai ir vakariniai meridianai? 2. Ar 18-tasis meridianas sutampa su tarptautine laikio linija? 3. Kas stipresnis: dramblys, skruzdė ar žmogus? Atsiuntė kun. dr. E. Gerulius. 4. Dieną naktį bėga, niekad nepabėga. 5. Dieną naktį gula, niekad nesusūpa. 6. Kaip padaromos šviesaraketos — šajeravai? 7. (Kryžiažodis). Šių mielių at- sakymus įrašysite nurodytose vietose: 1. Šaragė varangė po suolu susirangė. 2. Ir laibas (plonas), ir ilgas. Atsitapė so- lėje — nesimato. 3. Balta šolė- lė, raudonas capelis. 4. Tarp kalnų bėga arkliai be balnų. 5. Viena akis aukštyn tiuri... 6. Kojomis minta, rankomis ki- tiems atiduoda. 7. Du vilkai vėža, devynios varnos kapi- neja. Sudarė Genutė Norei- kaitė iš Panevėžio. 8. Išvar- dink tris amžius, kurie yra naudojami archeologijoje?

PAGALVOKITE NR. 1

ATSAKYMAI

1. Greenwich mieste 1884 m. Žemės gaublys buvo pada- lytas vertikalinėmis linijomis, kurias vadiname meridianais. 2. Greenwich miestas yra Anglijoje, Londono rytuose. Nuo šios vietovės per abu ai- tinius, kas 20 laipnių kampų i rytus ir vakarus buvo išves- tos linijos — meridianai. 3. Viso yra 36 meridianai. Iš jų yra nuo Greenwich rytuose ir vakaruose po 18 meridianų. 4. Bitės. 5. Batai. 6. Atominė bomba yra karo ginklas. 1939 m. buvo atrastas uranijaus izotopas U-235. Neutronų tei- kiamą energiją suskaldomas atomo branduolys. Skilimui vykstant, susidaro 2-3 vienodo dydžio branduolio akevelėdrų ir stiprus elektromagnetinio spinduliuavimas, dar 2 ar 3 nauji neutronai, kurie gali sukelti naujus skilimus. Skilimas at- palaiduoja milžiniškus energijos kiekius. Sukyla labai sti- pūs ir kenkiamingi gama spi- nduliai ir labai didelis karštis, apie 14,000,000 C. Apie atomo energiją galite rasti daugiau medžiagos enciklopedijoje ir specialiuose veikaluose. 7. Žiūrėkite brėžinyje nubrėz- tas rodyklės. 8. Garlaivį išra- do Robert Fulton.

GALVOSŪKIAI NR. 151

ATSAKYMAS

Visa tai įvyko 1941 metais.

GALVOSŪKIO NR. 154

ATSAKYMAI

1. Vasario Šešioliktoji. 2. 1918. 3. 1990. 4. Antanas. 5. Smetona. 6. Vytis. 7. Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi. 8. Vytutas Landsbergis. 9. Saulė. 10. Žaluma. 11. Krau- jas.